

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

23 februari 2026

WETSVOORSTEL**houdende aanpassing
van het bijzonder fiscaal strafrecht
aan het nieuw Strafwetboek**(ingediend door
mevrouw Charlotte Verkeyn c.s.)**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

23 février 2026

PROPOSITION DE LOI**portant adaptation
du droit pénal fiscal spécial
au nouveau Code pénal**(déposée par
Mme Charlotte Verkeyn et consorts)**SAMENVATTING**

Dit wetsvoorstel brengt het bijzonder fiscaal strafrecht zoals bepaald in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, het Wetboek der Successierechten, het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, het Wetboek diverse rechten en taksen en het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen in lijn met de uitgangspunten van het nieuwe Strafwetboek.

Daarnaast wordt de verwijzing naar het begrip ‘ernstige fiscale fraude, al dan niet georganiseerd’ in het nieuwe Strafwetboek vervangen door een verwijzing naar het strafniveau 3.

Tot slot wordt de wet van 16 mei 2024 houdende aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht aan het nieuw Strafwetboek ingetrokken.

RÉSUMÉ

Cette proposition de loi aligne le droit pénal fiscal spécial contenu dans le Code des impôts sur les revenus 1992, le Code des droits d’enregistrement, d’hypothèque et de greffe, le Code des droits de succession, le Code de la TVA, le Code des droits et taxes divers et le Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales sur les principes figurant dans le nouveau Code pénal.

Par ailleurs, le renvoi à la notion de “fraude fiscale grave, organisée ou non” contenu dans le nouveau Code pénal est remplacé par le renvoi à une peine de niveau 3.

Enfin, la loi du 16 mai 2024 portant adaptation du droit pénal fiscal spécial au nouveau Code pénal est retirée.

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Anders.	: Anders.
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
ONAFH/INDÉP	: Onafhankelijk-Indépendant

Afkorting bij de nummering van de publicaties:		Abréviations dans la numérotation des publications:	
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De hervorming van het Strafwetboek is er mede op gericht om te voorzien in een duidelijk, coherent en éénvoudig straffenarsenaal. Hierbij is één van de doelstellingen om ook komaf te maken met de diversiteit en complexiteit aan allerhande straffen zoals bepaald in de bijzondere wetgevingen.

Op 2 april 2024 werd echter een wetsontwerp ingediend en aangenomen houdende de aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht aan het nieuw Strafwetboek (Parl. St., Kamer, 2023-2024, DOC 55 3927/007).

Gelet op het conversiemechanisme (cf. art. 77 en 78 “nieuw Strafwetboek”) voorzien in het “nieuw Strafwetboek” zoals hierboven geciteerd, was dit strikt gezien niet nodig.

Er kan evenwel worden aangenomen dat het transponeren van het overeenkomstig strafniveau uit het “nieuw Strafwetboek” in de bijzondere wet de rechtszekerheid, de leesbaarheid en de duidelijkheid wel ten goede kan komen.¹

Ware het niet dat de bijzondere wetgever in 2024 duidelijk niet heeft geopteerd om dit te doen, maar heeft gehandeld uit de enkele bezorgdheid dat voor fiscale misdrijven *prima facie* de hogere geldboeten van toepassing blijven.² Deze wijken in grote mate af van wat in het “nieuw Strafwetboek” wordt bepaald. Het nieuwe Boek II van het Strafwetboek toont aan dat het ook anders kan. Ten aanzien van faillissementsmisdrijven werd wel afgestapt van de toenmalige hoge maximumgeldboete van 500.000 euro als hoofdstraf (art. 489ter Oud Sw.) (nog te vermenigvuldigen met acht opdecimen) terwijl het nieuwe Boek II een straf van niveau 3 oplegt waarbij de maximumgeldboete 10.000 euro bedraagt als bijkomende straf (Art. 491 Sw.). Nochtans gaan faillissementsfraude en fiscale fraude dikwijls hand in hand. De gemachtigde verantwoordde de hoge fiscale geldboeten met de argumentatie dat in het geval van fiscale fraude er niet enkel de verrijking is van de fiscale fraudeur maar ook de verarming van de gemeenschap.³ De verarming van de burgers en ondernemingen die het slachtoffer worden van faillissementsmisdrijven, informaticabedrog, misbruik van vennootschapsgoederen, oplichting, enzovoort is voor ons even problematisch.

¹ Advies Raad van State nr. 71.916/1 van 6 juni 2023, *Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55 3927/001, 32.

² *Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55 3927/001, 5.

³ Advies Raad van State nr. 71.916/1 van 6 juni 2023, *Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55 3927/001, 37.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La réforme du Code pénal vise entre autres à instaurer un arsenal de peines clair, cohérent et simple, en poursuivant notamment l'objectif de mettre fin à la diversité et à la complexité des différentes peines prévues par les législations particulières.

Un projet de loi portant adaptation du droit pénal fiscal spécial au nouveau Code pénal (*Doc. parl.*, Chambre, 2023-2024, DOC 55 3927/007) a néanmoins été adopté le 2 avril 2024.

Compte tenu du mécanisme de conversion prévu par le “nouveau Code pénal” (articles 77 et 78), l'adaptation visée n'était, strictement parlant, pas nécessaire.

On peut toutefois considérer que la transposition, dans les législations particulières, de la répartition en niveaux de peine prévue par le “nouveau Code pénal” est susceptible de contribuer à renforcer la sécurité juridique, la lisibilité et la clarté du droit applicable¹.

Or, il se fait qu'en 2024, le législateur particulier n'a manifestement pas opté pour cette voie. Son unique intention était de veiller à ce que les amendes plus élevées continuent de s'appliquer *prima facie* aux infractions fiscales². Ces amendes dérogent largement aux dispositions du “nouveau Code pénal”. Le nouveau Livre II du Code pénal démontre qu'une autre approche est possible. Ainsi, pour les infractions en matière de faillite, il a été renoncé à l'ancienne peine principale, à savoir une amende d'un montant maximal de 500.000 euros (à multiplier par huit décimes additionnels) (article 489ter de l'ancien Code pénal). Le nouveau Livre II prévoit désormais une peine de niveau 3, le montant maximal de l'amende, infligée en tant que peine accessoire, étant de 10.000 euros (article 491 du Code pénal). Pourtant, la fraude en matière de faillite et la fraude fiscale vont très souvent de pair. Le délégué du gouvernement a justifié les amendes fiscales élevées en invoquant que la fraude fiscale donne lieu non seulement à un enrichissement du fraudeur, mais aussi à un appauvrissement de la collectivité³. Or, l'appauvrissement des citoyens et des entreprises victimes d'infractions en matière de faillite, de fraude informatique, d'abus de biens sociaux,

¹ Avis du Conseil d'État n° 71.916/1 du 6 juin 2023, *Doc. parl.*, Chambre 2023-2024, DOC 55 3927/001, 37.

² *Doc. parl.*, Chambre 2023-2024, DOC 55 3927/001, 5.

³ Avis du Conseil d'État n° 71.916/1 du 6 juin 2023, *Doc. parl.*, Chambre 2023-2024, DOC 55 3927/001, 37.

Overigens wordt ook de overheid wel degelijk verarmd bij faillissementsmisdriven. De overheid is immers vaak – zo niet de belangrijkste – betrokken schuldeiser.

Het valt te betwijfelen of de “gewone” wetgever deze deling door 400 van het maximale geldboetebedrag voor onder de oude wet gepleegde en onder de nieuwe wet berechte misdrijven uitdrukkelijk heeft gewild.⁴ Dit klempt des te meer omdat het nieuwe Strafwetboek uitdrukkelijk is ingegeven door de wil om minder met vrijheidsstraffen te werken en meer in te zetten op vermogensstraffen. Bovendien wil de “bijzondere” fiscale wetgever dergelijk gevolg uitdrukkelijk verhinderen. Noch het één nog het ander is een noodzakelijk gevolg. De vermindering van de geldboetemaxima is immers onlosmakelijk verbonden met de invoering van de nieuwe geldstraf.

Er wordt uit het oog verloren dat het strafrecht er tevens op is gericht de maatschappij te beschermen tegen recidive. Wat net zal inhouden dat de bepaling van het straffenarsenaal – naast de adequate bestraffing – de herintegratie in de maatschappij beoogt, en er minstens ook aandacht voor heeft om onze samenleving op de meest gepaste wijze te beschermen door te verhinderen dat straffen worden ingesteld die het plegen van nieuwe feiten in de hand kunnen werken.

Een doelstelling die net werd onderschreven in artikel 27 van het “nieuw Strafwetboek”, waar wordt getracht recidive te voorkomen en de gevangenisstraf als *ultimum remedium* te zien. Zo dient de strafrechter voor straffen van niveau 2 net te motiveren waarom niet wordt geopteerd voor één der andere straffen indien voor de gevangenisstraf wordt gekozen.

Nochtans gaat het “nieuw Strafwetboek” daar expliciet van uit door aan de rechter ook een uitgebreider arsenaal aan straffen ter beschikking te stellen. Een arsenaal dat merkwaardig genoeg dus net wordt beknopt door de wet van 16 mei 2024 wanneer het gaat over het bijzonder fiscaal strafrecht.

Enerzijds omdat een strikte lezing van de *lex specialis* het keuzearsenaal uit niveau 2 gaat beperken tot de loutere mogelijkheid een gevangenisstraf op te leggen, anderzijds door een verhoging van de vork

d’escroquerie, etc., nous paraît tout aussi problématique. D’ailleurs, les pouvoirs publics subissent également un préjudice lorsqu’une infraction en matière de faillite est commise: ils figurent souvent parmi les créanciers et sont parfois même le créancier principal du failli.

Il est permis de douter que le législateur “ordinaire” ait expressément souhaité diviser par 400 le montant maximal de l’amende applicable aux infractions commises sous l’empire de l’ancienne loi, mais jugées sous l’empire de la nouvelle⁴. Cette interrogation est d’autant plus pertinente que le nouveau Code pénal repose explicitement sur la volonté de réduire le recours aux peines privatives de liberté et de renforcer le recours aux peines patrimoniales. Par ailleurs, le législateur fiscal “particulier” entend quant à lui expressément empêcher un tel effet. Ni l’un ni l’autre n’est pourtant une conséquence nécessaire: l’abaissement du plafond des amendes est en effet indissociable de l’introduction de la nouvelle peine pécuniaire.

Mais il ne faut pas perdre de vue que le droit pénal vise également à protéger la société contre la récidive. Cela signifie que la détermination de l’arsenal des peines doit favoriser – outre l’adéquation de la sanction – la réinsertion dans la société ou, à tout le moins, veiller à protéger cette dernière de la manière la plus appropriée en évitant l’introduction de peines susceptibles de favoriser la commission de nouveaux faits.

Cette finalité est d’ailleurs consacrée à l’article 27 du “nouveau Code pénal”, qui vise à prévenir la récidive et à considérer la peine d’emprisonnement comme un remède ultime. Ainsi, pour les peines de niveau 2, le juge doit motiver son choix de prononcer une peine d’emprisonnement lorsqu’il n’opte pas pour l’une des autres peines.

Le “nouveau Code pénal” part explicitement de cette logique en mettant à la disposition du juge un arsenal élargi de sanctions. Or, cet arsenal se trouve paradoxalement réduit par la loi du 16 mai 2024 lorsqu’il s’agit du droit pénal fiscal spécial.

D’une part, une interprétation stricte de la *lex specialis* limite l’éventail des peines de niveau 2 à la seule possibilité d’imposer une peine privative de liberté. D’autre part, la loi augmente la fourchette de la peine accessoire,

⁴ OBBELS N., VERBRUGGEN F. en PETERSEN J., “Nog (een tijdje) niet eenvoudiger? De toepassing in de tijd van het nieuwe Strafwetboek en van vernieuwde straffen” in X (ed.), *Themis 2024-2025 nr. 132. Straf- en strafprocesrecht*, Intersentia, 2025, (1) 31-33, nr. 44-45.

⁴ OBBELS N., VERBRUGGEN F. et PETERSEN J., “Nog (een tijdje) niet eenvoudiger? De toepassing in de tijd van het nieuwe Strafwetboek en van vernieuwde straffen” in X (éd.), *Themis 2024-2025 nr. 132. Straf- en strafprocesrecht*, Intersentia, 2025, (1) 31-33, n°s 44-45.

voor de bijkomende straf in vergelijking met de poging éénheid van straffenarsenaal op te leggen in het “nieuw Strafwetboek”.

Neem daarbij de reeds van oudsher onduidelijke lezing over “ernstige fiscale fraude”⁵ die voorts voorzien wordt van de enkele mogelijkheid de gevangenisstraf uit niveau 3 toe te passen en het feit dat indien er andere misdrijven – die in feite worden gedekt door Boek II van het “nieuw Strafwetboek” en dus ook strikt genomen niet noodzakelijk afzonderlijk dienen opgenomen te worden in de bijzondere wet (hetgeen ook de discussies stopt of het nu wel degelijk om een aparte *lex specialis*-regeling gaat⁶ – gepaard gaan met de inbreuk op bijvoorbeeld het WIB92, de wetgever in het “nieuw Strafwetboek” heeft gekozen voor de ééndadse samenloop waarbij moet worden gekozen voor de zwaarste hoofdstraf en de bijkomende straffen onbeperkt kunnen worden gecumuleerd (art. 61 Sw.), doch ook kan worden overgeschakeld naar een direct hoger strafniveau in bepaalde gevallen (art. 62 Sw.).

In het antwoord van de minister bij de bespreking van het wetsontwerp wordt gesteld dat de hoofdstraf in de bijzondere wet zich niet louter zou beperken tot de gevangenisstraf bijvoorbeeld voor wat betreft niveau 2. Er valt op te merken dat de Raad van State zich ook hoofdzakelijk concentreert op de “vorken”⁷ en dus lijkt uit te gaan van een soortgelijke mogelijkheid (waarbij diverse malen wordt verwezen naar de geldboete als hoofd- dan wel bijkomende straf), nochtans staat duidelijk te lezen “gevangenisstraf”.

Een strikte lezing van de bijzondere wet doet dus anders vermoeden. Hoewel een theoretische discussie zou kunnen worden gevoerd of in deze de *lex specialis* op het vlak van artikelen 36 en 38 “nieuw Strafwetboek” ook het straffenarsenaal op dat vlak afzonderlijk kan behandelen, lijkt het toch aangewezen om niet in dergelijke theoretische discussies verzeild te geraken gezien het principe nog steeds geldt dat men effectief kan afwijken in bijzondere wetgeving. Het noopt ertoe de wet duidelijk te omschrijven zodat elke zweem van mogelijke discussie kan worden vermeden. Door drastisch af te wijken in het bepalen van de grensbedragen van de geldboeten,

en in contradictie met het objectief van unificatie van het arsenal des peines poursuivi par le “nouveau Code pénal”.

À cela s’ajoute, d’une part, l’interprétation, incertaine depuis longtemps, de la notion de “fraude fiscale grave”⁵, du chef de laquelle seule une peine d’emprisonnement de niveau 3 peut dorénavant être infligée. D’autre part, le législateur a, dans le “nouveau Code pénal”, rendu le régime du concours idéal applicable à la situation dans laquelle d’autres infractions – relevant en réalité du Livre II du “nouveau Code pénal” et ne devant donc pas nécessairement figurer dans la loi particulière (ce qui mettrait néanmoins fin aux discussions sur la question de savoir s’il s’agit vraiment d’un régime distinct relevant d’une *lex specialis*⁶) – ont, par exemple, été de pair avec une infraction aux dispositions du CIR 92. Dans un tel cas de figure, le juge doit donc opter pour la peine principale la plus élevée, les peines accessoires pouvant quant à elles être cumulées sans limitation (article 61 du Code pénal); mais ce même juge pourra également, dans certains cas, aggraver la peine principale à une peine principale du niveau immédiatement supérieur (article 62 du Code pénal).

Dans la réponse fournie lors de la discussion du projet de loi, le ministre a précisé que la peine d’emprisonnement ne serait pas la seule peine principale prévue dans la loi particulière, notamment en ce qui concerne le niveau 2. À noter que le Conseil d’État se concentre, lui aussi, principalement sur les “fourchettes”⁷ et qu’il semble donc partir du même principe (en faisant référence, à plusieurs reprises, à l’amende comme peine principale ou comme peine accessoire). Mais il est clairement indiqué “peine d’emprisonnement”.

Une lecture stricte de la loi particulière suggère donc une interprétation différente. Bien qu’une discussion théorique puisse être menée sur la question de savoir si la *lex specialis* peut également prévoir en l’espèce un traitement distinct de l’arsenal des peines en ce qui concerne les articles 36 et 38 du “nouveau Code pénal”, il semble préférable de ne pas se lancer dans ce genre de débats, étant donné que le principe selon lequel une législation particulière peut prévoir des dérogations reste d’application. Il convient de se montrer très précis dans la loi afin d’éviter toute discussion. En ce qu’elle prévoit une dérogation drastique dans la fixation des plafonds

⁵ Spriet B., “De strafbaarstelling inzake fiscale fraude”, in M. MAUS en M. ROZIE (eds.), *Actuele problemen van het fiscaal strafrecht*, Intersentia, 2011, 505-551.

⁶ TILLEMANS (éd.), *Ondernemingsstrafrecht. Recht en onderneming*, Brugge, die Keure, 1999, 215.

⁷ Advies Raad van State nr. 71.916/1 van 6 juni 2023, *Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55 3927/001, 27-34.

⁵ Spriet B., “De strafbaarstelling inzake fiscale fraude”, in M. MAUS et M. ROZIE (éd.), *Actuele problemen van het fiscaal strafrecht*, Intersentia, 2011, 505-551.

⁶ TILLEMANS (éd.), *Ondernemingsstrafrecht. Recht en onderneming*, Bruges, die Keure, 1999, 215.

⁷ Avis du Conseil d’État n° 71.916/1 du 6 juin 2023, *Doc.parl.*, Chambre, 2023-2024, DOC 55 3927/001, 27-34.

maakt dat de wet van 16 mei 2024 moeilijk inpasbaar in de systematiek die het nieuwe Strafwetboek nastreeft.⁸

Mede om de eenheid in de straffen te bewaken, is het aanbevolen om louter de omzetting te doen conform art. 78 “nieuw Strafwetboek”. De bodemrechter in kwestie bezit toch de mogelijkheid tot toepassing van artikel 55 “nieuw Strafwetboek” wat betreft bijkomende geldelijke veroordelingen (“de geldstraf”).

Gelijktijdig kan komaf worden gemaakt met de verhoging van het strafniveau voor onduidelijke omschrijvingen (zie hierboven en voetnoot nr. 1 en 2). Bijkomende elementen zoals het gebruik van valse stukken worden ondervangen door de vervolgingsmogelijkheden voor de strafbaarstellingen onder Boek II van het “nieuw Strafwetboek” (zie toelichting bij artikel 4).

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

HOOFDSTUK 1

Algemene Bepaling

Artikel 1

Overeenkomstig artikel 83 van de Grondwet, bepaalt dit artikel dat de wet een door artikel 74 van de Grondwet beoogde aangelegenheid regelt.

Gemeenschappelijke toelichting bij de artikelen 2, 5, 24, 30, 31, 34, 43 en 52

Deze artikelen betreffen enkel een aanpassing aan de verwijzingen naar het gepaste artikel in het nieuw Strafwetboek. Deze wijziging is puur vormelijk en heeft niet de bedoeling een inhoudelijke wijziging teweeg te brengen.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen aan het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992

Art. 3

Artikel 77 van het nieuwe Strafwetboek (Sw.) bevestigt dat de regels van Boek I van het Strafwetboek het algemeen strafrecht regelen en van toepassing zijn

⁸ Advies Raad van State nr. 71.916/1 van 6 juni 2023, *Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55 3927/001, 33.

des amendes, la loi du 16 mai 2024 s’inscrit difficilement dans l’économie du nouveau Code pénal.⁸

Afin notamment de garantir l’uniformité des peines, il convient de procéder strictement à la conversion prévue à l’article 78 du “nouveau Code pénal”. Le juge du fond concerné conservera en tout état de cause la possibilité d’appliquer l’article 55 du “nouveau Code pénal” pour ce qui est des condamnations pécuniaires accessoires (“la peine pécuniaire”).

Parallèlement, on pourra mettre fin au relèvement du niveau de peine pour les qualifications imprécises (voir ci-dessus et notes de bas de page n°s 1 et 2). Les éléments supplémentaires tels que l’usage de faux pourront être appréhendés par le biais des possibilités de poursuites prévues pour les incriminations inscrites dans le Livre II du “nouveau Code pénal” (voir le commentaire de l’article 4).

COMMENTAIRE DES ARTICLES

CHAPITRE 1ER

Disposition générale

Article 1er

Conformément à l’article 83 de la Constitution, cet article précise que la loi règle une matière visée à l’article 74 de la Constitution.

Commentaire commun aux articles 2, 5, 24, 30, 31, 34, 43 et 52

Ces articles visent uniquement à adapter le renvoi afin qu’il corresponde aux articles appropriés du nouveau Code pénal. Il s’agit d’une modification purement formelle qui ne concerne pas le contenu des articles.

CHAPITRE 2

Modifications du Code des impôts sur les revenus 1992

Art. 3

L’article 77 du nouveau Code pénal confirme que les règles du Livre Ier du Code pénal régissent le droit pénal général et s’appliquent aussi bien aux infractions visées

⁸ Avis du Conseil d’État n° 71.916/1 du 6 juin 2023, *Doc.parl.*, Chambre, 2023-2024, DOC 55 3927/001, 33.

op zowel de misdrijven omschreven in Boek II van het Strafwetboek als op deze omschreven in de bijzondere wetten, waaronder het fiscaal recht.

In tegenstelling tot de wet van 16 mei 2024 wordt er gekozen om de inbreuken op het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en de ter uitvoering ervan genomen besluiten volledig in te schalen in niveau 2 van het nieuwe Strafwetboek.

Het voordeel is dat de principes van het nieuwe Strafwetboek coherent kunnen worden toegepast in geval van samenloop van fiscale misdrijven met gemeenrechtelijke misdrijven.

Het nieuwe Strafwetboek vereist geen afwijking omdat het veel meer mogelijkheden biedt voor de individualisering van de strafmaat.

De huidige strafrechtelijke geldboeten van 2000 euro tot 4.000.000 euro (inclusief 8 opdecimen) verhouden zich volgens het nieuwe Strafwetboek tot een strafrechtelijke geldboete van 200 euro tot ten hoogste 5000 euro indien de hoofdstraf een straf van niveau 2 is (art. 52, § 1, 7°, Sw.). De maximumgeldboete is beduidend lager dan de huidige maximumgeldboete voorzien in artikel 449 WIB92 en artikel 206 W.Reg., artikel 73 W. Btw, art. 207 WDRT, art. 85 WMGI. Echter het nieuwe Strafwetboek biedt de mogelijkheid aan de rechter een geldstraf als bijkomende straf op te leggen. De geldstraf wordt vastgesteld op basis van maximum het drievoud van de waarde van het verwachte of uit het misdrijf behaalde vermogensvoordeel (art. 55 Sw.).

Fiscale misdrijven strekken ertoe rechtstreeks of onrechtstreeks een vermogensvoordeel te behalen. In veel gevallen zal het fiscale vermogensvoordeel bestaan in het betalen van minder belastingen. Indien de rechter het bedrag van de door de wet voorziene geldboete als bijkomende straf onvoldoende acht om tot een gepaste bestraffing te komen, kan hij elk van de daders veroordelen tot betaling van een geldstraf.

Deze geldstraf kan dus in functie van de gepleegde fiscale fraude minder maar eveneens ook een veelvoud bedragen van de huidige maximumgeldboete van 4.000.000 euro. De geldstraf komt dan in de plaats van de strafrechtelijke bijkomende geldboete. Er is bijgevolg geen nood aan een afwijking van de geldboeten bepaald voor een straf van niveau 2. De toepasselijkheid van de

au Livre II du Code pénal qu'à celles prévues par les lois particulières, dont fait partie le droit fiscal.

Contrairement au régime retenu par la loi du 16 mai 2024, la présente proposition prévoit d'inscrire les infractions au Code des impôts sur les revenus 1992 et aux arrêtés pris en exécution de celui-ci dans la catégorie des infractions de niveau 2 au sens du nouveau Code pénal.

De cette façon, les principes du nouveau Code pénal pourront être appliqués de manière cohérente en cas de concours d'infractions fiscales et d'infractions de droit commun.

Il n'est pas nécessaire de prévoir des dérogations au nouveau Code pénal, car celui-ci offre des possibilités nettement plus larges d'individualisation de la peine.

Les amendes pénales actuelles comprises entre 2000 euros et 4.000.000 d'euros (incluant les 8 décimes additionnels) correspondent, en vertu du nouveau Code pénal, à une amende pénale de 200 euros à 5000 euros au plus si la peine principale est une peine de niveau 2 (art. 52, § 1er, 7°, du Code pénal). L'amende maximale est nettement inférieure à l'amende maximale actuelle prévue par l'article 449 du CIR 92, l'article 206 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, l'article 73 du Code de la TVA, l'article 207 du Code des droits et taxes divers et l'article 85 du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales. Le nouveau Code pénal offre cependant au juge la possibilité d'infliger une peine pécuniaire à titre de peine accessoire. Cette peine pécuniaire est fixée sur la base d'une somme correspondant au maximum au triple de la valeur de l'avantage patrimonial escompté ou obtenu de l'infraction (art. 55 du Code pénal).

Les infractions fiscales visent directement ou indirectement à obtenir un avantage patrimonial. Dans de nombreux cas, l'avantage patrimonial fiscal consiste à payer moins d'impôts. Si le juge estime que le montant de l'amende prévue par la loi à titre de peine accessoire est insuffisant pour garantir une sanction appropriée, il pourra condamner chacun des auteurs au paiement d'une peine pécuniaire.

Selon la fraude fiscale commise, cette peine pécuniaire pourra donc être inférieure à l'amende maximale actuelle de 4.000.000 d'euros, mais elle pourra aussi être bien plus élevée que celle-ci. La peine pécuniaire se substituera alors à l'amende pénale accessoire. Il n'est donc pas nécessaire de déroger aux amendes prévues pour une peine de niveau 2. L'applicabilité de la

geldstraf op het misdrijf fiscale fraude vloeit rechtstreeks voort uit Boek I nieuw Strafwetboek.⁹

De huidige gevangenisstraf bedraagt acht dagen tot twee jaar en in geval van ernstige fiscale fraude maximum vijf jaar. De straf van niveau 2 bestaat uit de gevangenisstraf van zes maanden tot ten hoogste drie jaar. De doelstelling van het nieuwe Strafwetboek is de gevangenisstraf als *ultimum remedium* te zien. Daartoe wordt de rechter een ruime keuze aan hoofd- en bijkomende straffen in het nieuwe Strafwetboek ter beschikking gesteld opdat hij de individuele verantwoordelijkheid van de beschuldigde passend kan bestraffen.

Art. 4

Artikel 450 WIB92, art. 206*bis* W.Reg., art. 133*bis* W.Succ., art. 73*bis* W.Btw, art. 207*bis* WDRT, art. 86 WMGI worden ondervangen door respectievelijk artikel 4, 14, 23, 33, 42, 51 van dit voorstel in samenlezing met het nieuw Strafwetboek.

Volgens artikel 451, § 2 Sw. wordt valsheid in geschriften en het gebruik van valse stukken bestraft met een straf van niveau 3. De fiscale fraude wordt zoals dit voorstel bepaalt, gestraft met een straf van niveau 2. De samenloop van beide misdrijven leidt automatisch tot de hoofdstraf die wordt opgelegd binnen het zwaarste strafniveau 3 zijnde een gevangenisstraf van meer dan drie jaar tot ten hoogste vijf jaar (art. 38 Sw.). Dit maximum komt overeen met de huidige strafmaat in de verschillende fiscale wetboeken. De bijkomende straffen worden volgens het nieuwe Strafwetboek cumulatief opgelegd (art. 61 en art. 62, § 3 Sw.).

De verzwarende factoren bij de valsheid in geschriften volgens artikel 452 Sw. dient de rechter mee in overweging te nemen.

Art. 5

Personen die als daders of als mededaders van misdrijven bedoeld in de artikelen 449 tot 452 WIB92 en art. 73 W.Btw worden veroordeeld, zijn hoofdelijk gehouden tot betaling van de ontdoken belasting en de interesten verschuldigd door de belastingschuldige op wiens

⁹ De Herdt J., Rozie J. en Vandermeersch D., *Boek I van het nieuwe Strafwetboek – de nieuwe regels van het algemeen strafrecht toegelicht*, die Keure, 2024, 396.

peine pécuniaire à l'infraction de fraude fiscale découle directement du Livre Ier du nouveau Code pénal.⁹

La durée actuelle de la peine d'emprisonnement est de huit jours à deux ans et, en cas de fraude fiscale grave, d'un maximum de cinq ans. La peine de niveau 2 correspond à un emprisonnement de six mois à trois ans au plus. L'objectif du nouveau Code pénal est de considérer l'emprisonnement comme remède ultime. À cette fin, il met à la disposition du juge un large éventail de peines principales et accessoires pour lui permettre d'infliger une sanction appropriée en fonction de la responsabilité individuelle de l'accusé.

Art. 4

Les articles 450 du CIR 92, 206*bis* du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, 133*bis* du Code des droits de succession, 73*bis* du Code de la TVA, 207*bis* du Code des droits et taxes divers et 86 du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales sont respectivement traités par les articles 4, 14, 23, 33, 42 et 51 de la présente proposition, lus en combinaison avec le nouveau Code pénal.

En vertu de l'article 451, § 2, du Code pénal, le faux en écritures et l'usage de faux sont punis d'une peine de niveau 3. La fraude fiscale est, conformément à la présente proposition, punie d'une peine de niveau 2. Le concours de ces deux infractions entraîne d'office l'application de la peine principale de niveau 3, correspondant au niveau de peine le plus élevé, soit un emprisonnement de plus de trois ans à cinq ans au plus (art. 38 du Code pénal). Ce maximum correspond à la peine prévue actuellement dans les différents codes fiscaux. En vertu du nouveau Code pénal, les peines accessoires sont infligées à titre cumulatif (articles 61 et 62, § 3, du Code pénal).

Les facteurs aggravants du faux en écritures prévus par l'article 452 du Code pénal doivent être pris en considération par le juge.

Art. 5

Les personnes qui ont été condamnées comme auteurs ou coauteurs d'infractions visées aux articles 449 à 452 du CIR 92 et à l'article 73 du Code de la TVA sont solidairement tenues au paiement de l'impôt éludé et des intérêts dus par le redevable au nom duquel l'impôt a

⁹ De Herdt J., Rozie J. et Vandermeersch D., *Boek I van het nieuwe Strafwetboek – de nieuwe regels van het algemeen strafrecht toegelicht*, die Keure, 2024, 396.

naam de belasting werd ingekohierd (art. 458 WIB92, art. 73sexies W.Btw.).

De ontdoken belasting vormt ook een vermogensvoordeel verkregen uit het fiscale misdrijf (art. 53, § 2, eerste lid, 4°, Sw.). De rechter moet de verbeurdverklaring uitspreken wanneer hij het misdrijf bewezen verklaart (art. 53, § 1 Sw.).

Om te vermijden dat de fiscus de ontdoken belasting én het verbeurdverklaarde vermogensvoordeel invordert, bepaalt artikel 450bis, tweede lid, WIB92 en art. 73bis/1 W.btw dat de verbeurdverklaring geen toepassing vindt in geval de vordering van de fiscale administratie gegrond wordt verklaard en tot een effectieve betaling van deze volledige vordering heeft geleid.

Zowel het Hof van Cassatie als het Grondwettelijk Hof oordeelden dat de hoofdelijke gehoudenheid tot de betaling van de ontdoken belasting geen “straf” uitmaakt in de zin van artikel 6 EVRM maar enkel een burgerrechtelijk gevolg is van de veroordeling.¹⁰ Deze hoofdelijkheid leidt er toe dat de effectieve betaling van de ontdoken belasting ten aanzien van alle daders en mededaders kan worden verhaald. Lukt dat niet, dan zal de verbeurdverklaring worden uitgevoerd. Ofwel wordt ze uitgevoerd op de vermogensvoordelen die uit het fiscale misdrijf zijn verkregen, van de goederen of waarden die in de plaats ervan zijn gesteld en van de inkomsten uit de belegde voordelen, ofwel wordt ze uitgevoerd bij equivalent. Indien er meerdere daders of deelnemers zijn is in het eerste geval geen hoofdelijkheid nodig. In het tweede geval bepaalt artikel 53, § 2, tweede lid, Sw. het volgende. Enkel degene die over het verbeurdverklaarde goed beschikt of die het heeft onttrokken aan de gerechtelijke overheden, worden veroordeeld tot de betaling van het daarmee overeenstemmend bedrag. Indien niet kan worden achterhaald om wie het gaat, werd in het nieuwe Strafwetboek geopteerd voor een eenvoudig systeem: elk van de daders zal worden veroordeeld tot de betaling van een deel van dat bedrag in verhouding tot hun aandeel in de feiten. Om onbillijke veroordelingen te voorkomen, kan de rechter indien nodig de voornoemde raming van de geldwaarde verminderen teneinde de veroordeelde niet te onderwerpen aan een onredelijk zware straf.¹¹

Dit eenvoudig systeem sluit aan bij het beginsel van de individuele verantwoordelijkheid (art. 16 Sw.). Aangezien de verbeurdverklaring een straf is, is de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de betaling van de verbeurdverklaarde goederen of waarden strijdig met het persoonlijk

été enrôlé (art. 458 du CIR 92, art. 73sexies du Code de la TVA).

L'impôt éludé constitue également un avantage patrimonial tiré de l'infraction fiscale (art. 53, § 2, alinéa 1er, 4°, du Code pénal). Le juge doit prononcer la confiscation lorsqu'il déclare l'infraction établie (art. 53, § 1er, du Code pénal).

Afin d'éviter que le fisc ne recouvre à la fois l'impôt éludé et l'avantage patrimonial confisqué, l'article 450bis, alinéa 2, du CIR 92 et l'article 73bis/1 du Code de la TVA prévoient que la confiscation n'est pas d'application lorsque la demande de l'administration fiscale est déclarée fondée et a donné lieu au paiement effectif de l'entièreté de cette action.

Tant la Cour de cassation que la Cour constitutionnelle ont jugé que l'obligation solidaire de payer l'impôt éludé ne constituait pas une “peine” au sens de l'article 6 de la Convention européenne des droits de l'homme, mais uniquement une conséquence civile de la condamnation.¹⁰ Cette solidarité permet le recouvrement effectif de l'impôt éludé auprès de l'ensemble des auteurs et coauteurs. À défaut de recouvrement, la confiscation est exécutée. Soit celle-ci porte sur les avantages patrimoniaux tirés de l'infraction fiscale ou sur les biens ou valeurs qui leur ont été substitués et sur les revenus issus de ces avantages investis, soit elle est exécutée par équivalent. En cas de pluralité d'auteurs ou de participants, la solidarité n'est pas nécessaire dans le premier cas. Dans le second cas, l'article 53, § 2, alinéa 2, du Code pénal prévoit que celui qui a disposé du bien confisqué ou qui l'a placé hors de portée des autorités judiciaires sera seul condamné au paiement de cette somme d'argent équivalente. Si cette personne ne peut être déterminée, l'option a été prise dans le nouveau Code pénal de trouver un système simple: chacun des auteurs sera condamné à une quote-part de cette somme en fonction de sa participation aux faits. Afin d'éviter des condamnations iniques, le juge peut diminuer au besoin l'évaluation monétaire visée ci-dessus pour ne pas soumettre le condamné à une peine déraisonnablement lourde.¹¹

Ce système simple s'inscrit dans le principe de la responsabilité individuelle (art. 16 du Code pénal). La confiscation constitue une peine. Or, la responsabilité solidaire en matière de paiement des biens ou valeurs confisqués est incompatible avec le caractère personnel

¹⁰ Cass. 20 januari 2009, *FJF*, No. 2009/271; GwH 18 juni 2009, nr. 99/2009; GwH 16 juli 2009, nr. 117/2009.

¹¹ *Parl. St.*, Kamer, 2022-2023, DOC 55 3374/001 en DOC 55 3375/001, 211-212.

¹⁰ Cass. 20 janvier 2009, *FJF*, No. 2009/271; C.C. 18 juin 2009, n° 99/2009; C.C. 16 juillet 2009, n° 117/2009.

¹¹ *Doc. parl.*, Chambre, 2022-2023, DOC 55 3374/001 et DOC 55 3375/001, 211-212.

karakter van de straf. Bovendien bepaalt artikel 66 van het nieuwe Strafwetboek expliciet dat “niemand [...] burgerlijk aansprakelijk [kan] worden gesteld voor de betaling van de vermogensstraf waartoe een ander wordt veroordeeld.” Deze hoofdelijkheid ingevoerd bij de wet van 16 mei 2024 wordt om bovenstaande reden niet weerhouden.

Art. 6

Artikel 451 WIB92 stelt strafbaar in een van de door de artikelen 322, 325 en 374 toegelaten informatiegevallen:

1. hij die een valse getuigenis aflegt;
2. hij die als tolk of deskundige een valse verklaring aflegt, of;
3. hij die een of meer getuigen, deskundigen of tolken aanzet tot een valse getuigenis of valse verklaring.

Het gaat om onderzoeken door de administratie bij “derden”, een getuigenverhoor, en het onderzoek van het bezwaarschrift.

In de wet van 16 mei 2024 worden deze fiscale misdrijven bestraft overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 647 tot 650 van het Strafwetboek. Volgens de memorie van toelichting gaat het om een loutere aanpassing van de verwijzing naar de artikelen 220 tot 224 van het oud Strafwetboek.¹² Die aanpassing gaat voorbij aan de codificatie van de rechtspraak in de strafbaarstelling van de misdrijven bedoeld in artikel 647 tot 649 van het Strafwetboek.

Artikel 647 Sw. bestraft een valse getuigenis met een straf van niveau 3. Valse getuigenis is het met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden afleggen van een getuigenis onder eed of optreden als tolk of deskundige, tegenover een onderzoeksrechter of een vonnisgerecht en waarbij de waarheid wordt verdraaid op een manier die een voordeel of nadeel kan opleveren voor een van de andere partijen in het geding.

Art. 648 Sw. bestraft een valse verklaring met een straf van niveau 2. Valse verklaring is het met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden afleggen van een verklaring als inlichting tegenover een onderzoeksrechter of een vonnisgerecht, waarbij de waarheid wordt verdraaid en die een voordeel of nadeel kan opleveren voor een van de andere partijen in het geding.

¹² *Parl. St.*, Kamer, 2022-2023, DOC 55 3927/001, 6.

de la peine. En outre, l'article 66 du nouveau Code pénal prévoit expressément que “nul [...] ne [peut] être tenu civilement responsable du paiement d'une peine patrimoniale à laquelle une autre personne est condamnée”. La solidarité introduite par la loi du 16 mai 2024 n'est donc pas retenue, pour les raisons exposées ci-dessus.

Art. 6

L'article 451 du CIR 92 punit toute personne qui, dans l'un des cas d'enquête autorisés par les articles 322, 325 et 374:

1. fera un faux témoignage;
2. fera une fausse déclaration en qualité d'interprète ou d'expert;
3. incitera un ou plusieurs témoins, experts ou interprètes à faire un faux témoignage ou une fausse déclaration.

Sont visées en l'espèce les enquêtes menées par l'administration auprès de “tiers”, les auditions de témoins et l'instruction de la réclamation.

Dans la loi du 16 mai 2024, ces infractions fiscales sont punies conformément aux articles 647 à 650 du Code pénal. Selon l'exposé des motifs, il s'agit d'une simple adaptation de la référence aux articles 220 à 224 de l'ancien Code pénal.¹² Cette adaptation ne prend toutefois pas en considération la codification de la jurisprudence opérée en ce qui concerne l'incrimination des infractions visées aux articles 647 à 649 du Code pénal.

L'article 647 du Code pénal punit le faux témoignage d'une peine de niveau 3. Le faux témoignage consiste à, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, faire un témoignage sous serment ou agir en qualité d'interprète ou d'expert, devant un juge d'instruction ou une juridiction de jugement, la vérité étant travestie d'une manière qui peut présenter un avantage ou un inconvénient pour une des autres parties à la cause.

L'article 648 du Code pénal punit la fausse déclaration d'une peine de niveau 2. La fausse déclaration consiste à, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, faire une déclaration à titre d'information devant un juge d'instruction ou une juridiction de jugement, la vérité étant travestie et pouvant présenter un avantage ou un inconvénient pour une des autres parties à la cause.

¹² *Doc.parl.*, Chambre, 2022-2023, DOC 55 3927/001, 6.

Art. 649 Sw. bestraft een verleiding tot een valse getuigenis of een valse verklaring met de straf gesteld op het uitgelokte misdrijf. Verleiding tot valse getuigenis of valse verklaring is het opzettelijk uitlokken van een valse getuigenis, of een valse verklaring.

Ten slotte bevat de verwijzing naar artikel 650 Sw. strafuitsluitende verschoningsgronden voor valse getuigenis of valse verklaring die worden ingetrokken ten overstaan van het gerecht, de onderzoeksrechter of die werden afgelegd omwille van familiale banden met de beklaagde of beschuldigde.

Een loutere aanpassing aan de verwijzingen is bijgevolg onvoldoende.

Daarom wordt artikel 451 WIB92 herschikt zodat in een eerste paragraaf de omschrijving van het misdrijf van een valse getuigenis, een valse verklaring of de aanzet ertoe van artikelen 647 tot 649 Sw. worden overgenomen maar dan ten aanzien van de administratie in het voordeel van andere belastingplichtigen. In een tweede paragraaf worden twee strafuitsluitende verschoningsgronden geformuleerd. De eerste is de valse getuigenis of valse verklaring die worden ingetrokken vooraleer de taxatie definitief wordt of vóór een kennisgeving aan de procureur des Konings. De tweede strafuitsluitende verschoningsgrond is wegens familiale banden met de belastingplichtige.

Art. 7

Het niet-verschijnen of het weigeren om te getuigen in de door de artikel 322, 325 en 374 WIB92 toegelaten onderzoeken wordt bestraft met een straf van niveau 1. In artikel 7 van de wet van 16 mei 2024 wordt verwezen naar “een gevangenisstraf van niveau 1” terwijl dit niveau zich onderscheidt van de andere strafniveaus, omdat het niet voorziet in de mogelijkheid om een vrijheidsstraf op te leggen.¹³ De verwijzing naar de gevangenisstraf wordt weggelaten. De bijkomende straf wordt eveneens ingevuld in lijn met het nieuw Strafwetboek.

Art. 8

De strafrechtelijke bescherming van het beroepsgeheim zoals opgelegd aan de ambtenaren van de Federale Overheidsdienst Financiën wordt onderhouden door de formulering van artikel 352 van het Strafwetboek zelf. Een verwijzing ernaar is overbodig.

¹³ De Herdt J., Rozie J. en Vandermeersch D., *Boek I van het nieuwe Strafwetboek – de nieuwe regels van het algemeen strafrecht toegelicht*, die Keure, 2024, 250.

L'article 649 du Code pénal punit l'incitation au faux témoignage ou à la fausse déclaration de la peine prévue pour l'infraction suscitée. L'incitation au faux témoignage ou à la fausse déclaration consiste à, délibérément, susciter un faux témoignage ou une fausse déclaration.

Enfin, la référence à l'article 650 du Code pénal vise les causes d'excuse d'exemption de peine applicables au faux témoignage ou à la fausse déclaration lorsque ceux-ci sont rétractés devant la juridiction ou le juge d'instruction, ou lorsqu'ils ont été faits en raison de liens familiaux avec le prévenu ou l'accusé.

Une simple adaptation des références est dès lors insuffisante.

C'est pourquoi l'article 451 du CIR 92 est restructuré. Le paragraphe 1er reproduit ainsi la définition des infractions de faux témoignage, de fausse déclaration et d'incitation au faux témoignage ou à la fausse déclaration qui figure dans les articles 647 à 649 du Code pénal, tout en l'adaptant à la situation particulière des déclarations faites devant l'administration dans l'intérêt d'autres contribuables. Dans un second paragraphe, deux causes d'excuse d'exemption de peine sont prévues. La première concerne le faux témoignage ou la fausse déclaration qui est rétracté avant que la taxation ne devienne définitive ou avant toute notification au procureur du Roi. La seconde est fondée sur les liens familiaux avec le contribuable.

Art. 7

Le défaut de comparaître ou le refus de témoigner dans les enquêtes autorisées par les articles 322, 325 et 374 du CIR 92 est puni d'une peine de niveau 1. L'article 7 de la loi du 16 mai 2024 évoque “une peine d'emprisonnement de niveau 1”, alors que ce niveau se distingue des autres niveaux de peine par le fait qu'il ne prévoit pas la possibilité d'infliger une peine privative de liberté.¹³ Le renvoi à la peine d'emprisonnement est supprimé. La peine accessoire est également interprétée au sens du nouveau Code pénal.

Art. 8

La protection pénale du secret professionnel imposé aux agents du Service public fédéral Finances est couverte par la formulation même de l'article 352 du Code pénal. Il n'est donc plus nécessaire d'y renvoyer. L'article 453 du CIR 92, l'article 207sexies du Code

¹³ De Herdt J., Rozie J. et Vandermeersch D., *Boek I van het nieuwe Strafwetboek – de nieuwe regels van het algemeen strafrecht toegelicht*, die Keure, 2024, 250.

Artikel 453 WIB92, art. 207^{sexies} W.Reg., art. 133^{octies} W.Succ., art. 73^{octies} W.Btw, art. 49 WDRT, art. 89 WMGI worden opgeheven.

Art. 9

Door de opheffing van artikel 453 WIB92, bij artikel 8 van dit voorstel, dient de verwijzing te worden beperkt tot artikel 452.

Art. 10

De strafmaat wordt afgestemd op de hoofdstraffen en bijkomende straffen van niveau 2.

Art. 11

Alle bepalingen van Boek I van het nieuwe Strafwetboek zijn van toepassing op de artikelen 449 tot 452 (artikel 453 wordt opgeheven door dit voorstel) en 456 van het Wetboek van de inkomstenbelasting 1992, artikelen 206 (art. 206bis wordt opgeheven door dit voorstel) en 207bis W.Reg. en artikelen 73 (art. 73bis wordt opgeheven door dit voorstel) en 73^{quater} W.Btw, en artikelen 207 (art. 207bis wordt opgeheven door dit voorstel) en 207^{quater} WDRT, art. 85 (art. 86 wordt opgeheven door dit voorstel) tot 89 en 91 WMGI bedoelde misdrijven.

Het nieuwe Strafwetboek gaat uit van het beginsel van de individuele verantwoordelijkheid in het strafrecht. Het individuele en persoonlijke karakter van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid vormt de hoeksteen van ons Belgische strafrecht dat een schuldstrafrecht is.¹⁴ De strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de rechtspersoon houdt in dat hem persoonlijk het strafbare feit wordt toegerekend.¹⁵ Een individualisering van de straftoemeting veronderstelt expliciet dat de wetgever de rechter een uitgebreid pallet aan straffen ter beschikking stelt. De beperking van de straffen zoals bepaald in de wet van 16 mei 2024 ten aanzien van rechtspersonen houden een kennelijk onredelijke beperking van de beoordelingsvrijheid van de rechter in.

¹⁴ Parl. St., Kamer, 2022-2023, DOC 55 3374/001 en DOC 55 3375/001, 268.

¹⁵ *Idem*, 82.

des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, l'article 133^{octies} du Code des droits de succession, l'article 73^{octies} du Code de la TVA, l'article 49 du Code des droits et taxes divers et l'article 89 du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales sont abrogés.

Art. 9

Dès lors que l'article 8 de la présente proposition vise à abroger l'article 453 du CIR 92, il convient de limiter le renvoi à l'article 452.

Art. 10

La peine est alignée sur les peines principales et accessoires de niveau 2.

Art. 11

Toutes les dispositions du Livre Ier du nouveau Code pénal s'appliquent aux infractions visées aux articles 449 à 452 (l'article 453 étant abrogé par la présente proposition) et 456 du Code des impôts sur les revenus 1992, aux articles 206 (l'article 206bis étant abrogé par la présente proposition) et 207bis du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, aux articles 73 (l'article 73bis étant abrogé par la présente proposition) et 73^{quater} du Code de la TVA, aux articles 207 (l'article 207bis étant abrogé par la présente proposition) et 207^{quater} du Code des droits et taxes divers ainsi qu'aux articles 85 (l'article 86 étant abrogé par la présente proposition) à 89 et 91 du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales.

Le nouveau Code pénal s'appuie sur le principe de la responsabilité individuelle en droit pénal. Le caractère individuel et personnel de la responsabilité pénale forme la pierre angulaire de notre droit pénal belge, un droit qui punit la faute.¹⁴ La responsabilité pénale de la personne morale implique qu'on lui impute personnellement le fait infractionnel.¹⁵ L'individualisation de la fixation de la peine suppose explicitement que le législateur mette à la disposition du juge un large éventail de peines. Or, la limitation des peines prévue par la loi du 16 mai 2024 à l'égard des personnes morales emporte une restriction manifestement déraisonnable de la liberté d'appréciation du juge.

¹⁴ *Doc. parl.*, Chambre, 2022-2023, DOC 55 3374/001 et DOC 55 3375/001, 268.

¹⁵ *Idem*, 82.

Een bijzondere fiscale uitwerking van de verzachtende omstandigheden en de poging zoals bepaald in de artikelen 457/1 en 457/2 WIB92 en artikelen 73*quinquies*/1 en artikel 73*nonies* W.Btw, ingevoegd door de artikel 11, 12 en 19, 21 van de wet van 16 mei 2024, wordt niet weerhouden. De voorkeur wordt gegeven om de systematiek van het algemeen nieuw Strafwetboek te volgen. De verzachtende omstandigheden leidt tot de toepassing van een straf volgens een lager niveau. De strafbare poging is opgenomen in artikel 9 Sw. (cf. advies Raad van State wat betreft de verhouding tussen de indeling in strafniveaus en de afwijking opgenomen in artikel 12 van de wet van 16 mei 2024)¹⁶.

Een bepaling met betrekking tot de indexering van de bedragen van de geldboeten vermeld in artikel 449 tot 452 en 456 WIB92, artikel 207*ter* W.Reg., art. 133*quinquies* W.Succ., art. 73*quinquies* W.Btw, art. 207*quinquies* WDRT, art. 92 WMGI kan worden weggelaten aangezien de bedragen van de geldboeten die als bijkomende straf kunnen worden opgelegd, door dit voorstel zijn vervangen door een verwijzing naar het betreffende niveau zoals bepaald in het Strafwetboek.

Art. 12

Het oude Strafwetboek van 1867 maakte een onderscheid tussen (mede)daderschap (art. 66 oud Sw.) en medeplichtigheid (art. 67 oud Sw.). Het nieuwe Strafwetboek schaft dit onderscheid af. In het nieuwe Strafwetboek wordt onder het begrip “dader” ook de deelnemer aan het misdrijf begrepen (art. 19, tweede lid, Sw.). In andere wetboeken is dit niet automatisch het geval. Bijgevolg vermeldt artikel 458 WIB92, art. 207*quater* W.Reg., art. 73*sexies* W.Btw, art. 207*sexies* WDRT, art. 93 WMGI “daders” en “mededaders”.

¹⁶ Advies Raad van State nr. 71.916/1 van 6 juni 2023, *Parl. St.*, Kamer, 2023-2024, DOC 55 3927/001, 34.

Le traitement fiscal particulier des circonstances atténuantes et de la tentative visées aux articles 457/1 et 457/2 du CIR 92 et aux articles 73*quinquies*/1 et 73*nonies* du Code de la TVA, insérés par les articles 11, 12, 19 et 21 de la loi du 16 mai 2024, n'a pas été retenu. Il a été choisi de suivre l'économie du nouveau Code pénal, qui contient le droit pénal général. Les circonstances atténuantes entraînent l'application d'une peine d'un niveau inférieur. La tentative punissable est quant à elle inscrite à l'article 9 du Code pénal (voir l'avis du Conseil d'État concernant l'articulation entre la répartition en niveaux de peine et la dérogation prévue à l'article 12 de la loi du 16 mai 2024)¹⁶.

Les dispositions relatives à l'indexation des montants des amendes visées aux articles 449 à 452 et 456 du CIR 92, à l'article 207*ter* du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, à l'article 133*quinquies* du Code des droits de succession, à l'article 73*quinquies* du Code de la TVA, à l'article 207*quinquies* du Code des droits et taxes divers et à l'article 92 du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales peuvent être abrogées dès lors que la présente proposition vise à remplacer les montants des amendes susceptibles d'être infligées à titre de peine accessoire par un renvoi au niveau correspondant prévu dans le Code pénal.

Art. 12

L'ancien Code pénal de 1867 opérait une distinction entre les (co)auteurs (art. 66 de l'ancien Code pénal) et les complices (art. 67 de l'ancien Code pénal). Le nouveau Code pénal supprime cette distinction. Dans le nouveau Code pénal, la notion d'“auteur” comprend aussi le participant à l'infraction (art. 19, alinéa 2, du Code pénal). Ce n'est toutefois pas automatiquement le cas dans d'autres codes. C'est pourquoi l'article 458 du CIR 92, l'article 207*quater* du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, l'article 73*sexies* du Code de la TVA, l'article 207*sexies* du Code des droits et taxes divers et l'article 93 du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales utiliseront désormais les notions d'“auteurs” et de “coauteurs”.

¹⁶ Avis du Conseil d'État n° 71.916/1 du 6 juin 2023, *Doc. parl.*, Chambre, 2023-2024, DOC 55 3927/001, 34.

HOOFDSTUK 3

**Wijzigingen aan het Wetboek
der registratie-, hypotheek- en
griffierechten**

Art. 13

De toelichting bij artikel 3 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 14

De toelichting bij artikel 4 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 15

De toelichting bij artikel 2 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 16

Door de opheffing van artikel 206*bis* W.Reg., bij artikel 14 van dit voorstel, dient de verwijzing in artikel 207, § 1, eerste lid, W.Reg. te worden beperkt tot artikel 206.

Art. 17

De toelichting bij artikel 10 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 18

De toelichting bij artikel 11 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 19

De toelichting bij artikel 12 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 20

Door de opheffing van artikel 206*bis* W.Reg., bij artikel 14 van dit voorstel, dient de verwijzing in

CHAPITRE 3

**Modifications du Code
des droits d'enregistrement, d'hypothèque et
de greffe**

Art. 13

Le commentaire de l'article 3 s'applique également à cet article.

Art. 14

Le commentaire de l'article 4 s'applique également à cet article.

Art. 15

Le commentaire de l'article 2 s'applique également à cet article.

Art. 16

En raison de l'abrogation de l'article 206*bis* du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe par l'article 14 de la présente proposition, il convient de limiter le renvoi contenu dans l'article 207, § 1er, alinéa 1er, du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe à l'article 206.

Art. 17

Le commentaire de l'article 10 s'applique également à cet article.

Art. 18

Le commentaire de l'article 11 s'applique également à cet article.

Art. 19

Le commentaire de l'article 12 s'applique également à cet article.

Art. 20

En raison de l'abrogation de l'article 206*bis* du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe

artikel 207^{quinquies} W.Reg. te worden beperkt tot de artikelen 206 en 207bis.

Art. 21

De toelichting bij artikel 8 is ook van toepassing op dit artikel.

HOOFDSTUK 4

Wijzigingen aan het Wetboek der Successierechten

Art. 22

De overtreding met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden wordt bestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met en geldboete van 250 tot 12.500 euro of met één van die straffen alleen. In de systematiek van het nieuw Strafwetboek sluit een straf van het niveau 1 van het Strafwetboek het meest aan.

Art. 23

De toelichting bij artikel 4 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 24

De toelichting bij artikel 2 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 25

Door de opheffing van artikel 133bis W.Succ., bij artikel 23 van dit voorstel, dient de verwijzing in artikel 133ter, § 1, W.Succ. te worden beperkt tot artikel 133.

Art. 26

De toelichting bij artikel 10 is ook van toepassing op dit artikel.

par l'article 14 de la présente proposition, il convient de limiter le renvoi contenu dans l'article 207^{quinquies} du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe aux articles 206 et 207bis.

Art. 21

Le commentaire de l'article 8 s'applique également à cet article.

CHAPITRE 4

Modifications du Code des droits de succession

Art. 22

Toute infraction commise dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire est punie d'une peine d'emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 250 à 12.500 euros ou de l'une de ces peines seulement. Dans l'économie du nouveau Code pénal, cela se rapproche le plus d'une peine de niveau 1.

Art. 23

Le commentaire de l'article 4 s'applique également à cet article.

Art. 24

Le commentaire de l'article 2 s'applique également à cet article.

Art. 25

En raison de l'abrogation de l'article 133bis du Code des droits de succession par l'article 23 de la présente proposition, il convient de limiter le renvoi contenu dans l'article 133ter, § 1er, du Code des droits de succession à l'article 133.

Art. 26

Le commentaire de l'article 10 s'applique également à cet article.

Art. 27

De toelichting bij artikel 11 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 28

Door de opheffing van artikel 133*bis* W.Succ, bij artikel 23 van dit voorstel, dient de verwijzing in artikel 133*septies* W.Succ. te worden beperkt tot de artikelen 133 en 133*quater*.

Art. 29

De toelichting bij artikel 8 is ook van toepassing op dit artikel.

HOOFDSTUK 5

**Wijzigingen aan het Wetboek
van de belasting over de toegevoegde waarde**

Art. 30

De toelichting bij artikel 2 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 31

De toelichting bij artikel 2 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 32

De toelichting bij artikel 3 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 33

De toelichting bij artikel 4 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 34

De toelichting bij artikel 2 en 5 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 27

Le commentaire de l'article 11 s'applique également à cet article.

Art. 28

En raison de l'abrogation de l'article 133*bis* du Code des droits de succession par l'article 23 de la présente proposition, il convient de limiter le renvoi contenu dans l'article 133*septies* du Code des droits de succession aux articles 133 et 133*quater*.

Art. 29

Le commentaire de l'article 8 s'applique également à cet article.

CHAPITRE 5

**Modifications du Code
de la taxe sur la valeur ajoutée**

Art. 30

Le commentaire de l'article 2 s'applique également à cet article.

Art. 31

Le commentaire de l'article 2 s'applique également à cet article.

Art. 32

Le commentaire de l'article 3 s'applique également à cet article.

Art. 33

Le commentaire de l'article 4 s'applique également à cet article.

Art. 34

Les commentaires des articles 2 et 5 s'appliquent également à cet article.

Art. 35

De toelichting bij artikel 10 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 36

De toelichting bij artikel 11 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 37

De toelichting bij artikel 12 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 38

De toelichting bij artikel 8 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 39

De toelichting bij artikel 11 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 40

Artikel 73*decies* W.btw wordt aangepast om de straffen te bepalen die van toepassing zijn wanneer het strafbare feit wordt gepleegd door een criminele organisatie. De verwijzing naar het artikel in het Strafwetboek waarin een criminele organisatie wordt gedefinieerd, wordt ook aangepast in het nieuw Strafwetboek.

HOOFDSTUK 6

**Wijzigingen aan het Wetboek
diverse rechten en taksen**

Art. 41

De toelichting bij artikel 3 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 42

De toelichting bij artikel 4 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 35

Le commentaire de l'article 10 s'applique également à cet article.

Art. 36

Le commentaire de l'article 11 s'applique également à cet article.

Art. 37

Le commentaire de l'article 12 s'applique également à cet article.

Art. 38

Le commentaire de l'article 8 s'applique également à cet article.

Art. 39

Le commentaire de l'article 11 s'applique également à cet article.

Art. 40

L'article 73*decies* du Code de la TVA est modifié afin de préciser quelles sont les peines qui s'appliquent lorsque l'infraction est commise par une organisation criminelle. Le renvoi à l'article du Code pénal définissant la notion d'organisation criminelle est également modifié en fonction du nouveau Code pénal.

CHAPITRE 6

**Modifications du Code
des droits et taxes divers**

Art. 41

Le commentaire de l'article 3 s'applique également à cet article.

Art. 42

Le commentaire de l'article 4 s'applique également à cet article.

Art. 43

De toelichting bij artikel 2 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 44

Door de opheffing van artikel 207*bis* WDRT, bij artikel 42 van dit voorstel, dient de verwijzing in artikel 207*ter*, § 1 WDRT te worden beperkt tot artikel 207.

Art. 45

De toelichting bij artikel 10 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 46

De toelichting bij artikel 11 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 47

De toelichting bij artikel 12 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 48

Door de opheffing van artikel 207*bis* WDRT, bij artikel 42 van dit voorstel, dient de verwijzing in artikel 207*septies* WDRT te worden beperkt tot de artikelen 207 en 207*quater*.

Art. 49

De toelichting bij artikel 8 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 43

Le commentaire de l'article 2 s'applique également à cet article.

Art. 44

En raison de l'abrogation de l'article 207*bis* du Code des droits et taxes divers par l'article 42 de la présente proposition, il convient de limiter le renvoi contenu dans l'article 207*ter*, § 1er, du Code des droits et taxes divers à l'article 207.

Art. 45

Le commentaire de l'article 10 s'applique également à cet article.

Art. 46

Le commentaire de l'article 11 s'applique également à cet article.

Art. 47

Le commentaire de l'article 12 s'applique également à cet article.

Art. 48

En raison de l'abrogation de l'article 207*bis* du Code des droits et taxes divers par l'article 42 de la présente proposition, il convient de limiter le renvoi contenu dans l'article 207*septies* du Code des droits et taxes divers aux articles 207 et 207*quater*.

Art. 49

Le commentaire de l'article 8 s'applique également à cet article.

HOOFDSTUK 7

**Wijzigingen aan het Wetboek
van de minnelijke en gedwongen invordering
van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen**

Art. 50

De toelichting bij artikel 3 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 51

De toelichting bij artikel 4 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 52

De toelichting bij artikel 2 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 53

De toelichting bij artikel 6 is ook van toepassing op dit artikel weliswaar vertaald naar de fase van de inning en invordering van de fiscale en niet-fiscale schulden waarop het WMGI betrekking heeft. De term “belastingplichtige” is vervangen door “belastingsschuldige”. De intrekking van de valse getuigenis of valse verklaring dient te gebeuren voor de betekening van het bevel tot betaling.

Art. 54

De toelichting bij artikel 7 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 55

De toelichting bij artikel 8 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 56

De toelichting bij artikel 10 is ook van toepassing op dit artikel.

CHAPITRE 7

**Modifications du Code
du recouvrement amiable et forcé
des créances fiscales et non fiscales**

Art. 50

Le commentaire de l'article 3 s'applique également à cet article.

Art. 51

Le commentaire de l'article 4 s'applique également à cet article.

Art. 52

Le commentaire de l'article 2 s'applique également à cet article.

Art. 53

Le commentaire de l'article 6 s'applique également à cet article, mais il a été adapté à la phase de perception et de recouvrement des dettes fiscales et non fiscales sur lesquelles porte le Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales. Le terme “contribuable” est remplacé par le terme “redevable”. Le retrait du faux témoignage ou de la fausse déclaration doit avoir lieu avant la signification du commandement de payer.

Art. 54

Le commentaire de l'article 7 s'applique également à cet article.

Art. 55

Le commentaire de l'article 8 s'applique également à cet article.

Art. 56

Le commentaire de l'article 10 s'applique également à cet article.

Art. 57

De toelichting bij artikel 11 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 58

De toelichting bij artikel 12 is ook van toepassing op dit artikel.

HOOFDSTUK 8

**Wijziging van de wet van 29 februari 2024
tot invoering van Boek I van het Strafwetboek**

Art. 59

Tot de verruimde verbeurdverklaring kan een persoon worden veroordeeld indien de betrokkene schuldig werd bevonden aan strafbare feiten waarvan de ernst en de finaliteit de rechtbank toelaat te besluiten dat deze feiten werden gepleegd in het kader van ernstige fiscale fraude, al dan niet georganiseerd (artikel 54, § 1, 2°, van Boek I).

Dit voorstel bestraft fiscale fraude met een straf van niveau 2. Indien die gepaard gaat met valsheid in geschriften wordt zij bestraft met een straf van niveau 3 (zie toelichting bij artikel 4). Volgens het koninklijk besluit van 9 februari 2020 tot uitvoering van artikel 29, § 4, van het Wetboek van Strafvordering kunnen feiten als ernstig worden beschouwd wanneer de fraude wordt begaan met aanmaak of gebruik van valse stukken. Dus als een rechter oordeelt dat de feiten moeten worden bestraft met een straf van niveau 3 kan hij de verruimde verbeurdverklaring opleggen.

Art. 60

De wetgever heeft in het nieuw Strafwetboek de bedragen van de geldboetes als bijkomende straf geharmoniseerd met het oog op de vereenvoudiging en verhoging van de accuraatheid. Voor sommige misdrijven gaat daardoor de geldboete omhoog en voor andere naar beneden. Voor misdrijven waarop in het oude Strafwetboek een hoge geldboete stond, voornamelijk misdrijven die een grote financiële opbrengst kunnen genereren, is dit verschil soms aanzienlijk. De vermindering van de geldboetemaxima is onlosmakelijk verbonden met de invoering van de nieuwe geldstraf en de toepassing ervan in combinatie met de verplicht geworden verbeurdverklaring van vermogensvoordelen

Art. 57

Le commentaire de l'article 11 s'applique également à cet article.

Art. 58

Le commentaire de l'article 12 s'applique également à cet article.

CHAPITRE 8

**Modification de la loi du 29 février 2024
introduisant le livre Ier du Code pénal**

Art. 59

Une personne peut être condamnée à la confiscation élargie si elle a été reconnue coupable d'infractions dont la gravité et la finalité permettent au tribunal de décider que ces infractions ont été commises dans le cadre d'une fraude fiscale grave, organisée ou non (article 54, § 1er, 2°, du Livre Ier).

La présente proposition sanctionne la fraude fiscale d'une peine de niveau 2. Si l'infraction s'accompagne d'un faux en écritures, elle est sanctionnée d'une peine de niveau 3 (voir le commentaire de l'article 4). En vertu de l'arrêté royal du 9 février 2020 portant exécution de l'article 29, § 4, du Code d'instruction criminelle, les faits peuvent être considérés comme sérieux lorsque la fraude est liée à la production ou à l'utilisation de faux documents. Cela signifie que si un juge estime que les faits doivent être sanctionnés d'une peine de niveau 3, il peut prononcer la confiscation élargie.

Art. 60

Le nouveau Code pénal a harmonisé, à des fins de simplification et de précision, les montants des amendes infligées à titre de peine accessoire. Pour certaines infractions, le montant de l'amende est donc relevé, tandis que pour d'autres, il est abaissé. Cette différence est parfois considérable pour les infractions qui étaient passibles d'une amende élevée dans l'ancien Code pénal – il s'agissait principalement des infractions susceptibles de générer des gains financiers importants. La réduction du montant maximum de l'amende est indissociablement liée à l'introduction de la nouvelle peine pécuniaire et à son application en combinaison avec la confiscation devenue obligatoire des avantages

(art. 53, 4° Sw).¹⁷ Dit maakt dat de geldboete voor een aantal misdrijven in het nieuwe Strafwetboek beduidend lager is dan in het oude Strafwetboek (bijvoorbeeld de bedriegelijke bankbreuk (art. 490ter Oud Sw / (Art. 491 Sw.). Dat is eveneens het geval voor de geldboeten die als hoofdstraf of als bijkomende straf kunnen worden opgelegd in het bijzonder fiscaal strafrecht. De wetgever heeft echter die keuze gemaakt vanuit de uitdrukkelijke overweging dat de geldstraf uit art. 55 Sw. ervoor in de plaats kan komen.¹⁸

Beide straffen zijn erop gericht de beklaagde in zijn vermogen te raken door hem de betaling van een bepaald bedrag op te leggen. De geldstraf, zoals het nieuwe Strafwetboek ze heeft geconcipieerd, is een nieuwe, maar geen extra, toegevoegde straf die de rechter kan opleggen naast de oude of de nieuwe geldboete. Volgens artikel 55 Sw. komt ze in de plaats van de nieuwe geldboete als die in het concrete geval onvoldoende is. In die zin wordt de oude geldboete in het nieuw Strafwetboek vervangen door de geldboete of de geldstraf, waarbij deze laatste dus gewoon een nieuwe bovengrens brengt voor de geldboete.¹⁹ In die zin mogen beide straffen in het nieuw Strafwetboek ook met elkaar worden vergeleken en op gelijke voet worden geplaatst, aangezien de vergelijking voortaan (conform de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof) *in concreto* moet gebeuren en niet langer *in abstracto*.²⁰

Artikel 55 van het Strafwetboek ziet de geldstraf als een alternatief voor de geldboete indien het boetebedrag onvoldoende hoog is om de strafdoelen te bereiken en deze geldstraf niet samen met de geldboete kan worden opgelegd, zodat het moet worden beschouwd als een alternatief om hetzelfde te bereiken.

Net als voor de geldboete, houdt de rechter bij het bepalen van de “geldstraf” rekening “met de elementen die door de beklaagde of de beschuldigde worden ingeroepen met betrekking tot zijn financiële draagkracht en zijn sociale toestand” (art. 55, derde lid, Sw.).

patrimoniaux (art. 53, 4°, du Code pénal).¹⁷ L’amende fixée par le nouveau Code pénal pour certaines infractions est donc nettement inférieure à celle prévue par l’ancien Code pénal (par exemple, pour la banqueroute frauduleuse (art. 490ter de l’ancien Code pénal/art. 491 du nouveau Code pénal)). C’est également le cas pour les amendes qui peuvent être infligées à titre de peine principale ou accessoire en matière de droit pénal fiscal particulier. Le législateur a toutefois opéré ce choix en considérant explicitement que la peine pécuniaire prévue à l’article 55 du Code pénal pourra les remplacer.¹⁸

Les deux peines visent à affecter le patrimoine du prévenu en lui imposant le paiement d’un montant déterminé. La peine pécuniaire, telle que conçue par le nouveau Code pénal, est une nouvelle peine et non une peine supplémentaire ou additionnelle que le juge peut prononcer à côté de l’ancienne ou de la nouvelle amende. En vertu de l’article 55 du Code pénal, elle remplace la nouvelle amende si celle-ci s’avère insuffisante dans le cas concret concerné. Cela signifie que dans le nouveau Code pénal, l’ancienne amende est remplacée par l’amende ou la peine pécuniaire, qui introduit donc simplement un nouveau plafond pour l’amende.¹⁹ Les deux peines prévues dans le nouveau Code pénal peuvent donc également être comparées et placées sur un pied d’égalité, car la comparaison doit désormais s’effectuer *in concreto* et non plus *in abstracto* (conformément à la jurisprudence de la Cour constitutionnelle).²⁰

L’article 55 du Code pénal considère la peine pécuniaire comme une alternative à l’amende lorsque le montant de cette amende est insuffisant pour atteindre les objectifs de la peine et que la peine pécuniaire ne peut pas être infligée en sus de l’amende. Il s’agit donc d’une alternative permettant d’atteindre le même objectif.

Pour déterminer le montant de la “peine pécuniaire”, le juge tiendra compte, tout comme il le fait pour l’amende, “des éléments invoqués par le prévenu ou l’accusé eu égard à sa capacité financière et à sa situation sociale” (art. 55, alinéa 3, du Code pénal).

¹⁷ OBBELS N., VERBRUGGEN F. en PETERSEN J., “Nog (een tijdje) niet eenvoudiger? De toepassing in de tijd van het nieuwe Strafwetboek en van vernieuwde straffen” in X (ed.), *Themis 2024-2025 nr. 132. Straf- en strafprocesrecht*, Intersentia, 2025, (1) 32-33, nr. 45.

¹⁸ MvT bij wetsontwerp tot invoering van Boek I van het Strafwetboek, *Parl. St.*, Kamer, 2022-2023, nr. 55-3374/001, 203.

¹⁹ OBBELS N., VERBRUGGEN F. en PETERSEN J., “Nog (een tijdje) niet eenvoudiger? De toepassing in de tijd van het nieuwe Strafwetboek en van vernieuwde straffen” in X (ed.), *Themis 2024-2025 nr. 132. Straf- en strafprocesrecht*, Intersentia, 2025, (1) 32-33, nr. 45.

²⁰ MvT bij wetsontwerp tot invoering van Boek I van het Strafwetboek, *Parl. St.*, Kamer, 2022-2023, 24 mei 2023, nr. 55-3374/001, 24-25.

¹⁷ OBBELS N., VERBRUGGEN F. et PETERSEN J., “Nog (een tijdje) niet eenvoudiger? De toepassing in de tijd van het nieuwe Strafwetboek en van vernieuwde straffen” in X (ed.), *Themis 2024-2025 n° 132. Straf- en strafprocesrecht*, Intersentia, 2025, (1) 32-33, n° 45.

¹⁸ Exposé des motifs du projet de loi introduisant le Livre Ier du Code pénal, *Doc. parl.*, Chambre, 2022-2023, n° 55-3374/001, 203.

¹⁹ OBBELS N., VERBRUGGEN F. et PETERSEN J., “Nog (een tijdje) niet eenvoudiger? De toepassing in de tijd van het nieuwe Strafwetboek en van vernieuwde straffen” in X (ed.), *Themis 2024-2025 nr. 132. Straf- en strafprocesrecht*, Intersentia, 2025, (1) 32-33, n° 45.

²⁰ Exposé des motifs du projet de loi introduisant le Livre Ier du Code pénal, *Doc. parl.*, Chambre, 2022-2023, 24 mai 2023, n° 55-3374/001, 24-25.

Het is verantwoord om de geldstraf niet alleen voor misdrijven gepleegd vanaf de inwerkingtreding van het nieuw Strafwetboek op te leggen. Ze kan omwille van bovenstaande reden ook toegepast worden op misdrijven gepleegd voor de inwerkingtreding van het nieuw Strafwetboek. Daarin voorziet de overgangsbepaling in het ontworpen artikel 37/1 van de wet van 29 februari 2024. Door de beperking in de overgangsbepaling van het bedrag van de geldstraf tot de maximale geldboete in de oude wet, heeft de beklaagde bovendien de garantie dat hij niet méér moet betalen dan onder de oude wet. De nieuwe wet is in die zin dus *in concreto* niet te beschouwen als een strengere strafwet.

De overgangsbepaling sluit dus aan bij de wil van de wetgever bij de aanneming van het nieuw Strafwetboek: de bedoeling was niet de bedragen die moeten worden betaald te verminderen, maar om een alternatief inzake geldelijke bestraffing te bieden dat meer op maat is van het vermogensvoordeel dat men wilde behalen of behaald heeft. De gemeenrechtelijke overgangsbepaling in het ontworpen artikel 37/1 van de wet van 29 februari 2024 is uiteraard ook van toepassing op de onder de oude wet gepleegde en onder de nieuwe wet berechte bijzondere (fiscale) misdrijven.

HOOFDSTUK 9

Intrekkingsbepaling en inwerkingtreding

Art. 61

De wet van 16 mei 2024 houdende aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht aan het nieuw Strafwetboek wordt ingetrokken. Deze wet wordt bijgevolg geacht niet te hebben bestaan.

Art. 62

Artikel 62 bepaalt de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel. Het is de bedoeling dat dit voorstel op dezelfde dag als de wet van 29 februari 2024 tot invoering van Boek I van het Strafwetboek in werking treedt.

Charlotte Verkeyn (N-VA)
Sophie De Wit (N-VA)
Christoph D'Haese (N-VA)
Wim Van der Donckt (N-VA)
Steven Vandeput (N-VA)

Il se justifie de ne pas limiter la peine pécuniaire aux infractions commises après l'entrée en vigueur du nouveau Code pénal. Pour la raison précitée, cette peine pourra donc aussi s'appliquer aux infractions commises avant l'entrée en vigueur du nouveau Code pénal. C'est ce que prévoit la disposition transitoire figurant à l'article 37/1, en projet, de la loi du 29 février 2024. Grâce à cette disposition, qui plafonne le montant de la peine pécuniaire au montant maximal de l'amende fixé par l'ancienne loi, le prévenu aura en outre la garantie de ne pas devoir payer plus que sous l'ancienne loi. En ce sens, la nouvelle loi ne doit pas être considérée *in concreto* comme une loi pénale plus sévère.

Cette disposition transitoire fait donc écho à la volonté qui animait le législateur lors de l'adoption du nouveau Code pénal: l'objectif n'était pas de réduire les montants à payer, mais d'offrir des solutions alternatives en matière de sanctions pécuniaires, afin que celles-ci soient davantage proportionnelles au montant de l'avantage patrimonial que l'auteur a tiré ou espérait tirer de son infraction. La disposition transitoire de droit commun prévue à l'article 37/1, en projet, de la loi du 29 février 2024 s'appliquera bien entendu aussi aux infractions (fiscales) particulières qui ont été commises sous l'empire de l'ancienne loi et qui seront jugées sous l'empire de la nouvelle loi.

CHAPITRE 9

Disposition de retrait et entrée en vigueur

Art. 61

Cet article vise à retirer la loi du 16 mai 2024 portant adaptation du droit pénal fiscal spécial au nouveau Code pénal. En conséquence, celle-ci sera réputée n'avoir jamais existé.

Art. 62

L'article 62 règle l'entrée en vigueur de la présente proposition de loi, l'objectif étant de la faire coïncider avec celle de la loi du 29 février 2024 introduisant le livre Ier du Code pénal.

WETSVOORSTEL**HOOFDSTUK 1****Algemene Bepaling****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2**Wijzigingen aan het Wetboek
van de Inkomstenbelastingen 1992****Art. 2**

In artikel 338^{quater} van het Wetboek van inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2022, worden in paragraaf 2 de woorden “het artikel 505 van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “de artikelen 501 en 503 van het Strafwetboek”.

Art. 3

Artikel 449 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 20 september 2012 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 19 december 2014, wordt vervangen als volgt:

“Art. 449. Eenieder die, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met een straf van niveau 2 zoals bepaald in het Strafwetboek.

Er worden geen strafrechtelijke sancties toegepast wanneer de belastingplichtige aantoont dat het bedrag van de uitgaven bedoeld in artikel 57 of de voordelen van alle aard bedoeld in de artikelen 31, tweede lid, 2°, en 32, tweede lid, 2°, begrepen is in een door de verkrijger overeenkomstig artikel 305 ingediende aangifte of in een door de verkrijger in het buitenland ingediende gelijkaardige aangifte.”

Art. 4

Artikel 450 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt opgeheven.

PROPOSITION DE LOI**CHAPITRE 1ER****Disposition générale****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

CHAPITRE 2**Modifications du Code des impôts
sur les revenus 1992****Art. 2**

Dans l'article 338^{quater} du Code des impôts sur les revenus 1992, inséré par la loi du 17 mars 2022, dans le paragraphe 2, les mots “l'article 505 du Code pénal” sont remplacés par les mots “les articles 501 et 503 du Code pénal”.

Art. 3

L'article 449 du même Code, remplacé par la loi du 20 septembre 2012 et modifié en dernier lieu par la loi du 19 décembre 2014, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 449. Est puni d'une peine de niveau 2 telle que prévue par le Code pénal, celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contrevient aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution.

Aucune sanction pénale n'est appliquée lorsque le contribuable démontre que le montant des dépenses visées à l'article 57 ou des avantages de toute nature visés aux articles 31, alinéa 2, 2°, et 32, alinéa 2, 2°, est compris dans une déclaration introduite par le bénéficiaire conformément à l'article 305 ou dans une déclaration analogue introduite à l'étranger par le bénéficiaire.”

Art. 4

L'article 450 du même Code, modifié par la loi du 20 septembre 2012, est abrogé.

Art. 5

In artikel 450*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 5 mei 2019 en gewijzigd bij de wet van 16 mei 2024, worden in het tweede lid de woorden “Artikel 42, 3°, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “Artikel 53, § 2, 4°, van het Strafwetboek”.

Art. 6

Artikel 451 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

“Art. 451. § 1. Wordt bestraft, eenieder die in een van de door de artikelen 322, 325 en 374 toegelaten informatiegevallen:

1° een valse getuigenis aflegt: het met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden afleggen van een getuigenis onder eed of optreden als tolk of deskundige, tegenover de administratie en waarbij de waarheid wordt verdraaid op een manier die een voordeel of nadeel kan opleveren voor een andere belastingplichtige in het onderzoek of het geschil;

2° een valse verklaring aflegt: het met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden afleggen van een verklaring als inlichting tegenover de administratie, waarbij de waarheid wordt verdraaid en die een voordeel of nadeel kan opleveren voor een andere belastingplichtige in het onderzoek of het geschil;

3° aanzet tot een valse getuigenis of een valse verklaring: het opzettelijk uitlokken van een valse getuigenis, of een valse verklaring bedoeld in respectievelijk 1° en 2°.

Een valse getuigenis en een valse verklaring wordt bestraft met een straf van respectievelijk niveau 3 en niveau 2. De aanzet tot een valse getuigenis of een valse verklaring wordt bestraft met de straf gesteld op het uitgelokte misdrijf.

§ 2 De volgende personen worden niet gestraft wegens valse getuigenis of valse verklaring bedoeld in paragraaf 1, 1° en 2°:

1° personen die hun valse getuigenis of valse verklaring intrekken ten overstaan van de administratie waarvoor zij deze valse getuigenis of valse verklaring hebben afgelegd voordat de taxatie definitief wordt en vóór een kennisgeving aan de procureur des Konings wegens valse getuigenis of valse verklaring;

Art. 5

Dans l'article 450*bis* du même Code, inséré par la loi du 5 mai 2019 et modifié par la loi du 16 mai 2024, dans l'alinéa 2, les mots “L'article 42, 3°, du Code pénal” sont remplacés par les mots “L'article 53, § 2, 4°, du Code pénal”.

Art. 6

L'article 451 du même Code est remplacé par ce qui suit:

“Art. 451. § 1er. Sera puni celui qui, dans l'un des cas d'enquête autorisés par les articles 322, 325 et 374:

1° fait un faux témoignage, en ce sens que, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, il fait un témoignage sous serment ou agit en qualité d'interprète ou d'expert, devant l'administration, la vérité étant travestie d'une manière qui peut présenter un avantage ou un inconvénient pour un autre contribuable dans le cadre de l'enquête ou du litige;

2° fait une fausse déclaration, en ce sens que, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, il fait une déclaration à titre d'information devant l'administration, la vérité étant travestie, dont il peut résulter un avantage ou un inconvénient pour un autre contribuable dans le cadre de l'enquête ou du litige;

3° incite à faire un faux témoignage ou une fausse déclaration, en ce sens que, délibérément, il suscite un faux témoignage ou une fausse déclaration respectivement visés aux 1° et 2°.

Le faux témoignage et la fausse déclaration sont respectivement punis d'une peine de niveau 3 et de niveau 2. L'incitation au faux témoignage ou à la fausse déclaration est punie de la peine appliquée à l'infraction suscitée.

§ 2. Les personnes suivantes ne sont pas punies pour faux témoignage ou fausse déclaration, au sens du § 1er, 1° et 2°:

1° les personnes qui retirent leur faux témoignage ou leur fausse déclaration devant l'administration devant laquelle elles ont fait ce faux témoignage ou cette fausse déclaration, avant que la taxation ne soit définitive et avant la notification au procureur du Roi pour faux témoignage ou fausse déclaration;

2° personen die ten gevolge van hun bloed- of aanverwantschap met een belastingplichtige buiten ede worden gehoord, wanneer die verklaringen zijn afgelegd ten voordele van deze belastingplichtige.”

Art. 7

Artikel 452 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt vervangen als volgt:

“Art. 452. Niet verschijnen als voorzien in het artikel 654 van het Strafwetboek of weigeren te getuigen in onderzoeken die zijn toegestaan door de artikelen 322, 325 en 374 worden bestraft met een straf van niveau 1 zoals bepaald het Strafwetboek.”

Art. 8

Artikel 453 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

Art. 9

In artikel 455, § 1, 5°, van hetzelfde Wetboek worden de woorden “de artikelen 449 tot 453” vervangen door de woorden “de artikelen 449 tot 452”.

Art. 10

Artikel 456 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt vervangen als volgt:

“Art. 456. Eenieder die, rechtstreeks of onrechtstreeks het verbod of de sluiting, uitgesproken op basis van de artikelen 454 en 455, overtreedt, wordt gestraft met een straf van niveau 2 zoals bepaald in het Strafwetboek.”

Art. 11

Artikel 457 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt vervangen als volgt:

“Art. 457. De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, zijn van toepassing op de in artikel 449 tot 452 en 456 bedoelde misdrijven.”

Art. 12

In artikel 458 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 26 maart 2018 en laatstelijk gewijzigd bij de

2° les personnes qui en raison de leur parenté ou alliance avec un contribuable sont entendues hors serment, lorsqu’elles ont fait ces déclarations en faveur de ce contribuable.”

Art. 7

L’article 452 du même Code, modifié par la loi du 20 septembre 2012, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 452. Le défaut de comparaître visé à l’article 654 du Code pénal ou le refus de témoigner dans les enquêtes autorisées par les articles 322, 325 et 374 est puni d’une peine de niveau 1 telle que prévue par le Code pénal.”

Art. 8

L’article 453 du même Code est abrogé.

Art. 9

Dans l’article 455, § 1er, 5°, du même Code, les mots “aux articles 449 à 453” sont remplacés par les mots “aux articles 449 à 452”.

Art. 10

L’article 456 du même Code, modifié par la loi du 20 septembre 2012, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 456. Celui qui, directement ou indirectement, enfreint l’interdiction ou la fermeture prononcée en vertu des articles 454 et 455 est puni d’une peine de niveau 2 telle que prévue par le Code pénal.”

Art. 11

L’article 457 du même Code, modifié par la loi du 20 septembre 2012, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 457. Les dispositions du Livre Ier du Code pénal sont applicables aux infractions visées par les articles 449 à 452 et 456.”

Art. 12

Dans l’article 458 du même Code, remplacé par la loi du 26 mars 2018 et modifié en dernier lieu par la loi du

wet van 9 april 2024, worden in het eerste en tweede lid de woorden “als medeplichtigen” telkens vervangen door de woorden “als mededaders”.

HOOFDSTUK 3

Wijzigingen aan het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten

Art. 13

Artikel 206 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, vervangen bij de wet van 10 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt vervangen als volgt:

“Art. 206. Eenieder die, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met een straf van niveau 2 zoals bepaald in het Strafwetboek.”

Art. 14

Artikel 206*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt opgeheven.

Art. 15

In artikel 206*bis*/1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 5 mei 2019, worden de woorden “Artikel 42, 3°, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “Artikel 53, § 2, 4°, van het Strafwetboek”.

Art. 16

In artikel 207, § 1, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 10 februari 1981, worden de woorden “een van de misdrijven bedoeld in de artikelen 206 en 206*bis*” vervangen door de woorden “het misdrijf bedoeld in artikel 206”.

Art. 17

Artikel 207*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt vervangen als volgt:

“Art. 207*bis*. Eenieder die, rechtstreeks of onrechtstreeks het verbod of de sluiting, uitgesproken krachtens

9 avril 2024, dans les alinéas 1er et 2, le mot “complices” est chaque fois remplacé par le mot “coauteurs”.

CHAPITRE 3

Modifications du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe

Art. 13

L'article 206 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, remplacé par la loi du 10 février 1981 et modifié en dernier lieu par la loi du 20 septembre 2012, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 206. Est puni d'une peine de niveau 2 telle que prévue par le Code pénal celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contrevient aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution.”

Art. 14

L'article 206*bis* du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981 et modifié en dernier lieu par la loi du 20 septembre 2012, est abrogé.

Art. 15

Dans l'article 206*bis*/1, alinéa 2, du même Code, inséré par la loi du 5 mai 2019, les mots “L'article 42, 3°, du Code pénal” sont remplacés par les mots “L'article 53, § 2, 4°, du Code pénal”.

Art. 16

Dans l'article 207, § 1er, alinéa 1er, du même Code, remplacé par la loi du 10 février 1981, les mots “l'une des infractions visées aux articles 206 et 206*bis*” sont remplacés par les mots “l'infraction visée à l'article 206”.

Art. 17

L'article 207*bis* du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981 et modifié en dernier lieu par la loi du 20 septembre 2012, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 207*bis*. Celui qui, directement ou indirectement, enfreint l'interdiction ou la fermeture prononcée en vertu

artikel 207, overtreedt, wordt gestraft met een straf van niveau 2 zoals bepaald in het Strafwetboek.”

Art. 18

Artikel 207ter van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt vervangen als volgt:

“Art. 207ter. De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, zijn van toepassing op de misdrijven bedoeld in artikel 206 en 207bis.”

Art. 19

In artikel 207^{quater} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 9 april 2024, worden in het eerste en tweede lid de woorden “als medeplichtigen” telkens vervangen door de woorden “als mededaders”.

Art. 20

In artikel 207^{quinquies} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981, worden in het eerste lid de woorden “de artikelen 206, 206bis en 207bis” vervangen door de woorden “de artikelen 206 en 207bis”.

Art. 21

Artikel 207^{sexies} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981, wordt opgeheven.

HOOFDSTUK 4

Wijzigingen aan het Wetboek der Successierechten

Art. 22

Artikel 133 van het Wetboek der Successierechten, vervangen bij de wet van 10 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij het koninklijk besluit van 20 juli 2000, zelf gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 juli 2001, wordt vervangen als volgt:

“Art. 133. Eenieder die met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met een straf van niveau 1 zoals bepaald in het Strafwetboek.”

de l'article 207 est puni d'une peine de niveau 2 telle que prévue par le Code pénal.”

Art. 18

L'article 207ter du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981 et modifié en dernier lieu par la loi du 20 septembre 2012, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 207ter. Les dispositions du Livre Ier du Code pénal sont applicables aux infractions visées par les articles 206 et 207bis.”

Art. 19

Dans l'article 207^{quater} du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981 et modifié en dernier lieu par la loi du 9 avril 2024, dans les alinéas 1er et 2, le mot “complices” est chaque fois remplacé par le mot “coauteurs”.

Art. 20

Dans l'article 207^{quinquies} du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981, dans l'alinéa 1er, les mots “des articles 206, 206bis et 207bis” sont remplacés par les mots “des articles 206 et 207bis”.

Art. 21

L'article 207^{sexies} du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981, est abrogé.

CHAPITRE 4

Modifications du Code des droits de succession

Art. 22

L'article 133 du Code des droits de succession, remplacé par la loi du 10 février 1981 et modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 20 juillet 2000, lui-même modifié par l'arrêté royal du 13 juillet 2001, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 133. Est puni d'une peine de niveau 1 telle que prévue par le Code pénal celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contrevient aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution.”

Art. 23

Artikel 133*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij het koninklijk besluit van 20 juli 2000, zelf gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 juli 2001, wordt opgeheven.

Art. 24

In artikel 133*bis*/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 5 mei 2019, worden in het tweede lid, de woorden “Artikel 42, 3°, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “Artikel 53, § 2, 4°, van het Strafwetboek”.

Art. 25

In artikel 133*ter*, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981, worden in het eerste lid, de woorden “een van de misdrijven bedoeld in de artikelen 133 en 133*bis*” vervangen door de woorden “het misdrijf bedoeld in artikel 133”.

Art. 26

Artikel 133*quater* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981 en gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 juli 2001, wordt vervangen, als volgt:

“Art. 133*quater*. Eenieder die, rechtstreeks of onrechtstreeks het verbod of de sluiting, uitgesproken krachtens artikel 133*ter*, overtreedt, wordt gestraft met een straf van niveau 2 zoals bepaald in het Strafwetboek.”

Art. 27

Artikel 133*quinquies* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981 en gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1986, wordt vervangen als volgt:

“Art. 133*quinquies*. De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, zijn van toepassing op de in artikel 133 en 133*quater* bedoelde misdrijven.”

Art. 28

In artikel 133*septies* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981, worden de woorden “de artikelen 133, 133*bis* en 133*quater*” vervangen door de woorden “de artikelen 133 en 133*quater*”.

Art. 23

L'article 133*bis* du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981 et modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 20 juillet 2000, lui-même modifié par l'arrêté royal du 13 juillet 2001, est abrogé.

Art. 24

Dans l'article 133*bis*/1 du même Code, inséré par la loi du 5 mai 2019, dans l'alinéa 2, les mots “L'article 42, 3°, du Code pénal” sont remplacés par les mots “L'article 53, § 2, 4°, du Code pénal”.

Art. 25

Dans l'article 133*ter*, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981, dans l'alinéa 1er, les mots “l'une des infractions visées aux articles 133 et 133*bis*” sont remplacés par les mots “l'infraction visée à l'article 133”.

Art. 26

L'article 133*quater* du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981 et modifié par l'arrêté royal du 13 juillet 2001, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 133*quater*. Celui qui, directement ou indirectement, enfreint l'interdiction ou la fermeture prononcée en vertu de l'article 133*ter* est puni d'une peine de niveau 2 telle que prévue par le Code pénal.”

Art. 27

L'article 133*quinquies* du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981 et modifié par la loi du 4 août 1986, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 133*quinquies*. Les dispositions du Livre Ier du Code pénal sont applicables aux infractions visées par les articles 133 et 133*quater*.”

Art. 28

Dans l'article 133*septies* du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981, les mots “des articles 133, 133*bis* et 133*quater*” sont remplacés par les mots “des articles 133 et 133*quater*”.

Art. 29

Artikel 133*octies* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981, wordt opgeheven.

HOOFDSTUK 5

**Wijzigingen aan het Wetboek
van de belasting over de toegevoegde waarde**

Art. 30

In artikel 52*bis* § 1, tweede lid, 9°, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, vervangen bij de wet van 30 juni 2007, worden de woorden “artikel 507” vervangen door de woorden “artikel 665”.

Art. 31

In artikel 63*ter* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 17 maart 2022, worden in paragraaf 2 de woorden “het artikel 505 van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “de artikelen 501 en 503 van het Strafwetboek”.

Art. 32

Artikel 73 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 10 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 9 december 2019, wordt vervangen als volgt:

“Art. 73. Eenieder die, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met een straf van niveau 2 zoals bepaald in het Strafwetboek.

Eenieder die de in het eerste lid bedoelde misdrijven pleegt die verband houden met het grondgebied van ten minste twee lidstaten en leiden tot een verlies van in totaal ten minste 10.000.000 euro aan btw-ontvangsten, wordt gestraft met een straf van niveau 3 zoals bepaald in het Strafwetboek.”

Art. 33

Artikel 73*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 9 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 17 december 2012, wordt opgeheven.

Art. 29

L'article 133*octies* du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981, est abrogé.

CHAPITRE 5

**Modifications du Code
de la taxe sur la valeur ajoutée**

Art. 30

Dans l'article 52*bis*, § 1er, alinéa 2, 9°, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, remplacé par la loi du 30 juin 2007, les mots “article 507” sont remplacés par les mots “article 665”.

Art. 31

Dans l'article 63*ter* du même Code, inséré par la loi du 17 mars 2022, dans le paragraphe 2, les mots “l'article 505 du Code pénal” sont remplacés par les mots “les articles 501 et 503 du Code pénal”.

Art. 32

L'article 73 du même Code, remplacé par la loi du 10 février 1981 et modifié en dernier lieu par la loi du 9 décembre 2019, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 73. Est puni d'une peine de niveau 2 telle que prévue par le Code pénal celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contrevient aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution.

Celui qui commet les infractions visées à l'alinéa 1er est puni d'une peine de niveau 3 telle que prévue par le Code pénal si ces infractions sont en lien avec le territoire d'au moins deux États membres et entraînent un préjudice d'un montant total d'au moins 10.000.000 d'euros de recettes de TVA.”

Art. 33

L'article 73*bis* du même Code, inséré par la loi du 9 février 1981 et modifié en dernier lieu par la loi du 17 décembre 2012, est abrogé.

Art. 34

In artikel 73*bis*/1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 5 mei 2019, worden de woorden “Artikel 42, 3°, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “Artikel 53, § 2, 4°, van het Strafwetboek”.

Art. 35

Artikel 73*quater* van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt vervangen als volgt:

“Art. 73*quater*. Eenieder die, rechtstreeks of onrechtstreeks het verbod of de sluiting, uitgesproken op basis van artikel 73*ter*, overtreedt, wordt gestraft met een straf van niveau 2 zoals bepaald in het Strafwetboek.”

Art. 36

Artikel 73*quinquies* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt vervangen als volgt:

“Art. 73*quinquies*. De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek zijn van toepassing op de in de artikelen 73 en 73*quater* bedoelde misdrijven.”

Art. 37

In artikel 73*sexies* van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 26 maart 2018 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 9 april 2024, worden in het eerste lid en tweede lid de woorden “als medeplichtigen” telkens vervangen door de woorden “als mededaders”.

Art. 38

Artikel 73*octies* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981, wordt opgeheven.

Art. 39

Artikel 73*nonies* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 9 december 2019, wordt opgeheven.

Art. 40

Artikel 73*decies* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 9 december 2019, wordt vervangen als volgt:

Art. 34

Dans l'article 73*bis*/1, alinéa 2, du même Code, inséré par la loi du 5 mai 2019, les mots “L'article 42, 3°, du Code pénal” sont remplacés par les mots “L'article 53, § 2, 4°, du Code pénal”.

Art. 35

L'article 73*quater* du même Code, modifié par la loi du 20 septembre 2012, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 73*quater*. Celui qui, directement ou indirectement, enfreint l'interdiction ou la fermeture prononcée en vertu de l'article 73*ter* est puni d'une peine de niveau 2 du Code pénal.”

Art. 36

L'article 73*quinquies* du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981 et modifié en dernier lieu par la loi du 20 septembre 2012, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 73*quinquies*. Les dispositions du Livre Ier du Code pénal sont applicables aux infractions visées par les articles 73 et 73*quater*.”

Art. 37

Dans l'article 73*sexies* du même Code, remplacé par la loi du 26 mars 2018 et modifié en dernier lieu par la loi du 9 avril 2024, dans les alinéas 1er et 2, le mot “complices” est chaque fois remplacé par le mot “coauteurs”.

Art. 38

L'article 73*octies* du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981, est abrogé.

Art. 39

L'article 73*nonies* du même Code, inséré par la loi du 9 décembre 2019, est abrogé.

Art. 40

L'article 73*decies* du même Code, inséré par la loi du 9 décembre 2019, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 73*decies*. Wanneer de in artikel 73, tweede lid, bedoelde inbreuk gepleegd wordt door een criminele organisatie in de zin van artikel 406 van het Strafwetboek, wordt de schuldige gestraft met een straf van niveau 3 zoals bepaald in het Strafwetboek.”

HOOFDSTUK 6

Wijzigingen aan het Wetboek diverse rechten en taksen

Art. 41

Artikel 207 van het Wetboek diverse rechten en taksen, vervangen bij de wet van 10 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 17 juni 2013 wordt vervangen als volgt:

“Art. 207. Eenieder die, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met een straf van niveau 2 zoals bepaald in het Strafwetboek.”

Art. 42

Artikel 207*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt opgeheven.

Art. 43

In artikel 207*bis*/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 5 mei 2019, worden in het tweede lid, de woorden “Artikel 42, 3°, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “Artikel 53, § 2, 4°, van het Strafwetboek”.

Art. 44

In artikel 207*ter*, § 1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981, worden in het eerste lid, de woorden “een van de misdrijven bedoeld in de artikelen 207 en 207*bis*” vervangen door de woorden “het misdrijf bedoeld in artikel 207”.

Art. 45

Artikel 207*quater* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt vervangen als volgt:

“Art. 73*decies*. Lorsque l'infraction visée à l'article 73, alinéa 2, est commise par une organisation criminelle au sens de l'article 406 du Code pénal, le coupable est puni d'une peine de niveau 3 telle que prévue par le Code pénal.”

CHAPITRE 6

Modifications du Code des droits et taxes divers

Art. 41

L'article 207 du Code des droits et taxes divers, remplacé par la loi du 10 février 1981 et modifié en dernier lieu par la loi du 17 juin 2013, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 207. Est puni d'une peine de niveau 2 telle que prévue par le Code pénal celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contrevient aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution.”

Art. 42

L'article 207*bis* du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981 et modifié en dernier lieu par la loi du 20 septembre 2012, est abrogé.

Art. 43

Dans l'article 207*bis*/1, du même Code, inséré par la loi du 5 mai 2019, dans l'alinéa 2, les mots “L'article 42, 3°, du Code pénal” sont remplacés par les mots “L'article 53, § 2, 4°, du Code pénal”.

Art. 44

Dans l'article 207*ter*, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981, dans l'alinéa 1er, les mots “l'une des infractions visées aux articles 207 et 207*bis*” sont remplacés par les mots “l'infraction visée à l'article 207”.

Art. 45

L'article 207*quater* du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981 et modifié en dernier lieu par la loi du 20 septembre 2012, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 207^{quater}. Eenieder die, rechtstreeks of onrechtstreeks het verbod of de sluiting, uitgesproken krachtens artikel 207ter, overtreedt, wordt gestraft met een straf van niveau 2 zoals bepaald in het Strafwetboek.”

Art. 46

Artikel 207^{quinquies} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt vervangen als volgt:

“Art. 207^{quinquies}. De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, zijn van toepassing op de misdrijven bedoeld in de artikelen 207 en 207^{quater}.”

Art. 47

Artikel 207^{sexies} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 9 april 2024, worden in het eerste en tweede lid, de woorden “als medeplichtigen” telkens vervangen door de woorden “als mededaders”.

Art. 48

In artikel 207^{septies} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981, worden in het eerste lid de woorden “de artikelen 207, 207bis en 207^{quater}, vervangen door de woorden “de artikelen 207 en 207^{quater}”.

Art. 49

Artikel 207^{octies} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1981, wordt opgeheven.

HOOFDSTUK 7

Wijzigingen aan het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen

Art. 50

Artikel 85 van het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen wordt vervangen als volgt:

“Art. 85. Eenieder die met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt,

“Art. 207^{quater}. Celui qui, directement ou indirectement, enfreint l’interdiction ou la fermeture prononcée en vertu de l’article 207ter, est puni d’une peine de niveau 2 telle que prévue par le Code pénal.”

Art. 46

L’article 207^{quinquies} du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981 et modifié en dernier lieu par la loi du 20 septembre 2012, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 207^{quinquies}. Les dispositions du Livre Ier du Code pénal sont applicables aux infractions visées par les articles 207 et 207^{quater}.”

Art. 47

Dans l’article 207^{sexies} du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981 et modifié en dernier lieu par la loi du 9 avril 2024, dans les alinéas 1er et 2, le mot “complices” est chaque fois remplacé par le mot “coauteurs”.

Art. 48

Dans l’article 207^{septies} du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981, dans l’alinéa 1er, les mots “des articles 207, 207bis et 207^{quater}” sont remplacés par les mots “des articles 207 et 207^{quater}”.

Art. 49

L’article 207^{octies} du même Code, inséré par la loi du 10 février 1981, est abrogé.

CHAPITRE 7

Modifications du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales

Art. 50

L’article 85 du Code du recouvrement amiable et forcé des créances fiscales et non fiscales est remplacé par ce qui suit:

“Art. 85. Est puni d’une peine de niveau 2 telle que prévue par le Code pénal celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contrevient aux

wordt gestraft met een straf van niveau 2 zoals bepaald in het Strafwetboek.”

Art. 51

Artikel 86 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

Art. 52

In artikel 86/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 11 juni 2020, worden in het tweede lid de woorden “Artikel 42, 3°, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “Artikel 53, § 2, 4°, van het Strafwetboek”.

Art. 53

Artikel 87 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

“Art. 87. § 1. Wordt bestraft, eenieder die in een van de door de artikelen 74 tot 76 toegelaten informatiegevallen:

1° een valse getuigenis aflegt: het met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden afleggen van een getuigenis onder eed of optreden als tolk of deskundige, tegenover de administratie en waarbij de waarheid wordt verdraaid op een manier die een voordeel of nadeel kan opleveren voor andere belastingschuldigen in het onderzoek of het geschil;

2° een valse verklaring aflegt: het met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden afleggen van een verklaring als inlichting tegenover de administratie, waarbij de waarheid wordt verdraaid en die een voordeel of nadeel kan opleveren voor andere belastingschuldigen in het onderzoek of het geschil;

3° aanzet tot een valse getuigenis of een valse verklaring: het opzettelijk uitlokken van een valse getuigenis, of een valse verklaring bedoeld in respectievelijk 1° of 2°.

Een valse getuigenis en een valse verklaring wordt bestraft met een straf van respectievelijk niveau 3 en niveau 2. De aanzet tot een valse getuigenis of een valse verklaring wordt bestraft met de straf gesteld op het uitgelokte misdrijf.

§ 2 De volgende personen worden niet gestraft wegens valse getuigenis of valse verklaring bedoeld in paragraaf 1, 1° en 2°:

dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution.”

Art. 51

L'article 86 du même Code est abrogé.

Art. 52

Dans l'article 86/1, du même Code, inséré par la loi du 11 juin 2020, dans l'alinéa 2, les mots “L'article 42, 3°, du Code pénal” sont remplacés par les mots “L'article 53, § 2, 4°, du Code pénal”.

Art. 53

L'article 87 du même Code est remplacé par ce qui suit:

“Art. 87. § 1er. Sera puni celui qui, dans l'un des cas d'enquête autorisés par les articles 74 à 76:

1° fait un faux témoignage, en ce sens que, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, il fait un témoignage sous serment ou agit en qualité d'interprète ou d'expert, devant l'administration, la vérité étant travestie d'une manière qui peut présenter un avantage ou un inconvénient pour d'autres redevables dans le cadre de l'enquête ou du litige;

2° fait une fausse déclaration, en ce sens que, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, il fait une déclaration à titre d'information devant l'administration, la vérité étant travestie, dont il peut résulter un avantage ou un inconvénient pour d'autres redevables dans le cadre de l'enquête ou du litige;

3° incite à faire un faux témoignage ou une fausse déclaration, en ce sens que, délibérément, il suscite un faux témoignage ou une fausse déclaration respectivement visés au 1° ou au 2°.

Le faux témoignage et la fausse déclaration sont respectivement punis d'une peine de niveau 3 et de niveau 2. L'incitation au faux témoignage ou à la fausse déclaration est punie de la peine appliquée à l'infraction suscitée.

§ 2. Les personnes suivantes ne sont pas punies pour faux témoignage ou fausse déclaration, au sens du § 1er, 1° et 2°:

1° personen die hun valse getuigenis of valse verklaring intrekken ten overstaan van de administratie waarvoor zij deze valse getuigenis of valse verklaring hebben afgelegd vóór de betekening van een bevel tot betaling of vóór een kennisgeving aan de procureur des Konings wegens valse getuigenis of valse verklaring;

2° personen die ten gevolge van hun bloed- of aanverwantschap met een belastingschuldige buiten ede worden gehoord, wanneer die verklaringen zijn afgelegd ten voordele van deze belastingschuldige.”

Art. 54

Artikel 88 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

“Art. 88. Niet verschijnen als voorzien in het artikel 654 van het Strafwetboek of weigeren te getuigen in onderzoeken die zijn toegestaan door de artikelen 74 tot 76 worden bestraft met een straf van niveau 1 zoals bepaald in het Strafwetboek.”

Art. 55

Artikel 89 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

Art. 56

Artikel 91 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

“Art. 91. Eenieder die, rechtstreeks of onrechtstreeks het verbod of de sluiting, uitgesproken op basis van de artikel 90, overtreedt, wordt gestraft met een straf van niveau 2 zoals bepaald in het Strafwetboek.”

Art. 57

Artikel 92 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 20 december 2021, wordt vervangen als volgt:

“Art. 92. De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, zijn van toepassing op de in artikel 85 tot 88 en 91 bedoelde misdrijven.”

Art. 58

In artikel 93, § 1 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 9 april 2024, worden in het

1° les personnes qui retirent leur faux témoignage ou leur fausse déclaration devant l'administration devant laquelle elles ont fait ce faux témoignage ou cette fausse déclaration, avant la signification d'un commandement de payer ou avant la notification au procureur du Roi pour faux témoignage ou fausse déclaration;

2° les personnes qui en raison de leur parenté ou alliance avec un redevable sont entendues hors serment, lorsqu'elles ont fait ces déclarations en faveur de ce redevable.”

Art. 54

L'article 88 du même Code est remplacé par ce qui suit:

“Art. 88. Le défaut de comparaître visé à l'article 654 du Code pénal ou le refus de témoigner dans les enquêtes autorisées par les articles 74 à 76 est puni d'une peine de niveau 1 telle que prévue par le Code pénal.”

Art. 55

L'article 89 du même Code est abrogé.

Art. 56

L'article 91 du même Code est remplacé par ce qui suit:

“Art. 91. Celui qui, directement ou indirectement, enfreint la fermeture ou l'interdiction prononcée en vertu de l'article 90, est puni d'une peine de niveau 2 telle que prévue par le Code pénal.”

Art. 57

L'article 92 du même Code, modifié par la loi du 20 décembre 2021, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 92. Les dispositions du Livre Ier du Code pénal sont applicables aux infractions visées par les articles 85 à 88 et 91.”

Art. 58

Dans l'article 93, § 1er, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 9 avril 2024, dans les alinéas 1er

eerste lid en tweede lid de woorden “als medeplichtigen” telkens vervangen door de woorden “als mededaders”.

HOOFDSTUK 8

Wijziging van de wet van 29 februari 2024 tot invoering van Boek I van het Strafwetboek

Art. 59

In artikel 2 van de wet van 29 februari 2024 tot invoering van Boek I van het Strafwetboek, worden in artikel 54, § 1, 2°, van Boek I de woorden “werden gepleegd in het kader van ernstige fiscale fraude, al dan niet georganiseerd” vervangen door de woorden “worden bestraft met een straf van niveau 3”.

Art. 60

In dezelfde wet wordt een artikel 37/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 37/1. Voor de toepassing van artikel 2 van het Strafwetboek dient de geldstraf vastgesteld op basis van het verwachte of uit het misdrijf behaalde voordeel gelijk te worden gesteld met een geldboete, indien aan de voorwaarden van artikel 55 van het Strafwetboek is voldaan en voor zover het opgelegde bedrag de maximale geldboete onder de oude wet niet overstijgt.”

HOOFDSTUK 9

Intrekkingbepaling en inwerkingtreding

Art. 61

De wet van 16 mei 2024 houdende aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht aan het nieuw Strafwetboek wordt ingetrokken.

et 2, le mot “complices” est chaque fois remplacé par le mot “coauteurs”.

CHAPITRE 8

Modification de la loi du 29 février 2024 introduisant le livre Ier du Code pénal

Art. 59

Dans l'article 2 de la loi du 29 février 2024 introduisant le livre Ier du Code pénal, dans l'article 54, § 1er, 2°, du Livre Ier, les mots “ont été commises dans le cadre d'une fraude fiscale grave, organisée ou non” sont remplacés par les mots “sont punies d'une peine de niveau 3”.

Art. 60

Dans la même loi, il est inséré un article 37/1 rédigé comme suit:

“Art. 37/1. Pour l'application de l'article 2 du Code pénal, la peine pécuniaire fixée en fonction du profit escompté ou obtenu de l'infraction doit être assimilée à une amende si les conditions fixées à l'article 55 du Code pénal sont remplies et pour autant que le montant imposé ne dépasse pas le montant maximal de l'amende fixé par l'ancienne loi.”

CHAPITRE 9

Disposition de retrait et entrée en vigueur

Art. 61

La loi du 16 mai 2024 portant adaptation du droit pénal fiscal spécial au nouveau Code pénal est retirée.

Art. 62

Deze wet treedt in werking op dezelfde datum als de datum voorzien bij artikel 38 van de wet van 29 februari 2024 tot invoering van boek I van het Strafwetboek.

29 januari 2026

Charlotte Verkeyn (N-VA)
Sophie De Wit (N-VA)
Christoph D'Haese (N-VA)
Wim Van der Donckt (N-VA)
Steven Vandeput (N-VA)

Art. 62

La présente loi entre en vigueur à la même date que celle prévue à l'article 38 de la loi du 29 février 2024 introduisant le livre Ier du Code pénal.

29 janvier 2026